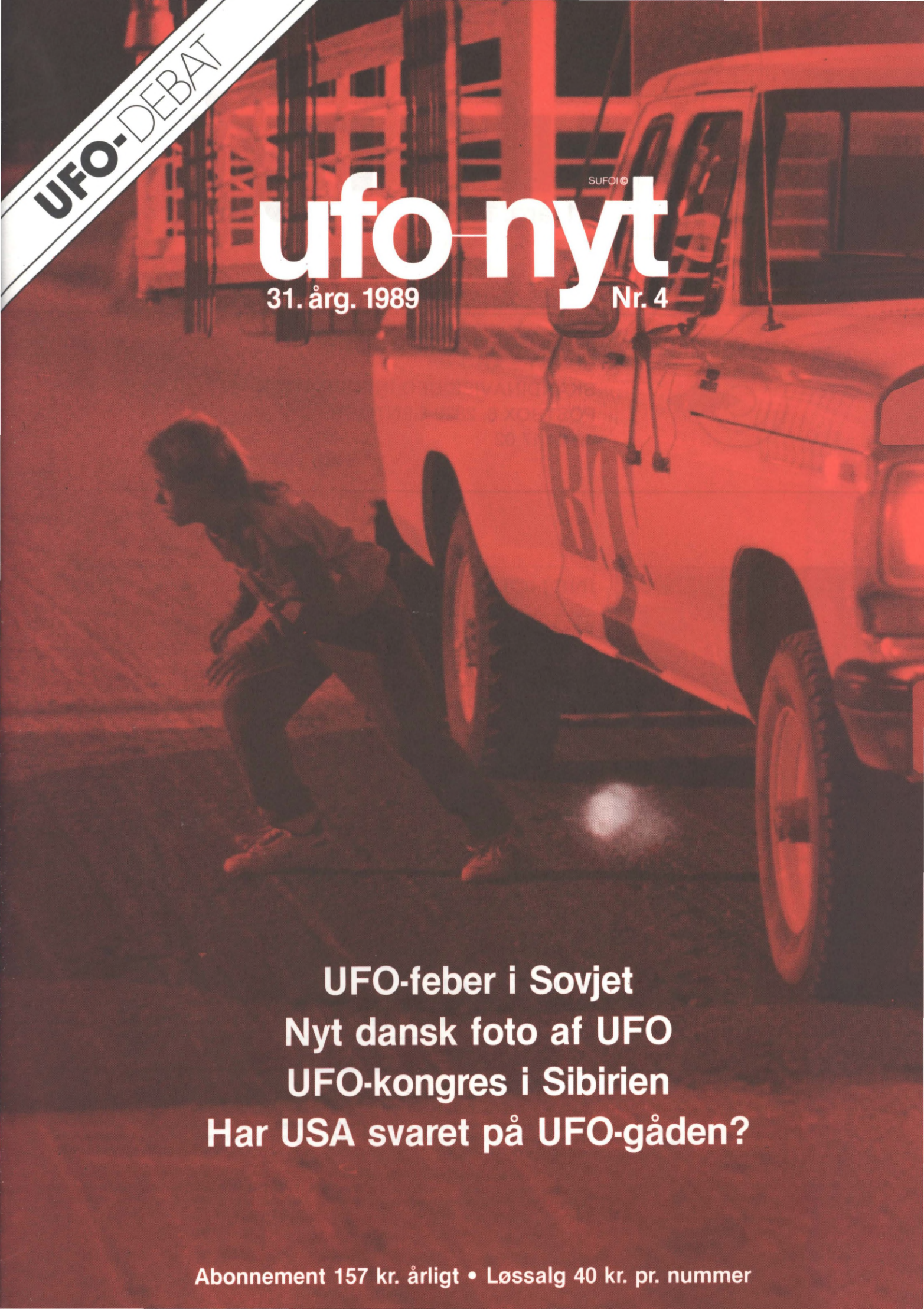

UFO-DEBAT

SUFOI©

ufo-nyt

31. årg. 1989 Nr. 4

UFO-feber i Sovjet
Nyt dansk foto af UFO
UFO-kongres i Sibirien
Har USA svaret på UFO-gåden?

Abonnement 157 kr. årligt • Løssalg 40 kr. pr. nummer

UFO-NYT nr. 1 udkommer medio marts 1990

Deadline for stof til nr. 1 er 1. jan.

ufo-nyt

31. årg. 1989 Nr. 4

UDGIVES AF
SKANDINAVISK UFO INFORMATION
POSTBOX 6, 2820 GENTOFTE
42 24 17 02

FORSIDE:
Dette års mest spændende foto blev taget den 3. august på en dansk travbane.

Læs artiklen side 4.

INDHOLD:

	SIDE
Redaktørens spalte: Vor fantastiske virkelighed	3
Dansk UFO-foto: Mystisk lyskugle på travbanen	4
Observationer: Danmark	6
Aktiviteter: SUFOI »går i luften«	9
Ufologi: Nyt om kuglelyn	10
Ufologi: Kuglelyns-forskning i Sovjet	12
MJ-12 sagen: Et bevis på ufo-sløring?	15
Rumfart: Dansk Selskab for Rumforskning – 40 år	18
Astronomi: Kig på himlen	20
Udefra: UFO-feber i Sovjet	21
Notitser: Kort fortalt	23
SUFOI har UFO-materialerne	24

SUFOI reg.nr. 3148/3149
ISSN 0049-4976
Trykt på genbrugspapir

SATS & MONTAGE, SVENDBORG · 62 21 39 46
STANDARDTRYKKERIET, SVENDBORG

ABONNEMENT:
UFO-NYT udkommer med 4 numre årligt. Det bestilles ved indbetaling af abonnementsprisen DKr. 167,- for 1990 til giro 91177 25, SUFOI, Postboks 6, 2820 Gentofte.
UFO-NYT kan fremsendes i kuvert mod en merpris på kr. 50,- (ialt kr. 217,-). Denne kuvertservice er obligatorisk for Grønland og lande uden for Skandinavien.

COPYRIGHT:
Nyhedsmedierne kan, i henhold til ophavsretsloven og med kildeangivelse, bringe signerede artikler i uddrag. (Hele artikler kun efter skriftlig aftale med redaktionen).

ADRESSEÆNDRINGER bedes hurtigst muligt meddelt direkte til SUFOIs Ekspedition, Postboks 6, 2820 Gentofte.

SUFOI

Ekspedition og regnskab:
Skandinavisk UFO Information - SUFOI,
Postbox 6, 2820 Gentofte
Giro 9 11 77 25

Tlf. 42 24 17 02
Normal ekspeditionstid: Kl. 18-23.

1) SUFOI er en forening, der har til formål at bidrage til forståelsen af ufo-fænomenerne ved indsamling og bearbejdning af kildemateriale (observationsberetninger, forsøgsresultater, bøger m.m.), samt at udbrede kendskabet til emnet ved publikationer, foredrag og anden udadvendt virksomhed.
2) Det er SUFOIs opfattelse, at kildematerialet udgør et vigtigt grundlag for undersøgelser og oplysningsarbejde ud fra en seriøs og kritisk synsvinkel.
3) Ved et ufo-fænomen forstår vi et himmel-fænomen, hvis væsentligste kendetegn er, at det selv efter en nøje undersøgelse, foretaget af kompetente personer, ikke kan forklares som værende et kendt, naturligt fænomen.
4) Da fænomenerne endnu er uopklarede, ønsker SUFOI ikke at fremhæve eller afvise nogen bestemt teori om deres art eller oprindelse.

SUFOI ledes af **Repræsentantskabet.**
Den daglige ledelse varetages af formanden og de to næstformænd.
Repræsentantskabet består af 1 repræsentant fra hvert af de til enhver tid etablerede områder i Skandinavien og de nedsatte arbejdsudvalg.

REPRÆSENTANTSKAB

SUFOIs formand, Rapportarkiv: Torben Birkeholm, Ådalsvej 16, 9210 Aalborg SØ. 98 14 70 97.
Næstformand: Kim Møller Hansen, Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted.
Næstformand: Flemming Rasmussen, Rugmarken 2, 8520 Lystrup. 86 22 59 20.
Redaktionsgruppe:
Ansvarshavende redaktør: Kim Møller Hansen, Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted.
Henrik Klinge Pedersen, Købmagergade 59, 1., 1150 København K.
Ole Henningsen, Duegård, Højrebyvej 59, 4920 Søllested. 53 94 11 69.
Frank Lerbæk, Græskæmnervej 12, 5700 Svendborg. 62 21 39 46. Fax: 62 21 39 45.
Inge H. Svane, Mejlbyvej 610 D, Hårup, 8530 Hjortshøj. 86 99 92 39.
Foredragsafdeling: Bent Eriksen, Avlsbrugervej 23, 2.tv., 7000 Fredericia. 75 92 00 81.
Fotoafdeling: Kim Møller Hansen, Eilekiersvej 14, Benløse, 4100 Ringsted.
SUFOIs Alarmcentral: Ole J. Knudsen, Kærsangervej 7, 8300 Odder. 86 54 21 21.
SUFOIs Medlemsarkiv: Jan Hansen, Posekærvej 42, 6200 Åbenrå.
Regnskabsafdeling: Per Andersen, Klingseyvej 28, 2720 Vanløse. 31 71 96 64.
Arkivar: Jørgen Bengtvig, Galgebakken, Skrænt 3-15A, 2620 Albertslund. 42 64 44 69.
Repræsentanter på Sjælland:
Karin Bøger, Mariehøj 234, 2990 Nivå. 42 24 17 02.
Arne S. Petersen, Magleparken 54, 1.tv., 2750 Ballerup. 42 97 80 76.
Repræsentanter på Fyn:
Frank Lerbæk, Græskæmnervej 12, 5700 Svendborg. 62 21 39 46. Fax: 62 21 39 45.
Repræsentanter i Jylland:
Jann E. Stausholm, Teisensvej 8, 9400 Nørresundby. 98 17 85 39.
Bent Eriksen, Avlsbrugervej 23, 2.tv., 7000 Fredericia. 75 92 00 81.
Peter Nørgaard, Møllegade 7, 1.tv., 8600 Silkeborg. 86 80 13 15.
Bo Nielsen, Kunnerupvej 21, Kolt, 8361 Hasselager. 86 28 38 71.
Repræsentanter i Norge:
Finn W. Kalvik, Arm. Hansensvei 11, N-5030 Landås, Norge. - Kontakt for UFO-NYTs læsere i Norge. 05 - 28 01 26.

SUFOI • UFO-NYT

De i »UFO-NYT« offentliggjorte artikler fremtræder som bidrag til kendskabet og forståelsen af UFO-forskningen i dens forskellige former, uden at SUFOI nødvendigvis anerkender de tanker, som måtte fremkomme heri, og uden at organisationen hæfter for de fremsatte meninger. *Red.*

REDAKTØRENS SPALTE

Vor fantastiske virkelighed

Af Kim Møller Hansen.

Der har været ekstra livlig summen i redaktionens lokaler i efteråret. En ny spændende dansk fotosag fra august 1989 dukkede op på skrivebordet.

Adskillige avisudklip fandt også vej til redaktionen fra hjælpsomme UFO-NYT-læsere. Årsagen var den store mediebegivenhed: en ufo-landing i Sovjet. Læs mere om dette andet steds i dette nummer.

UFO med håndtag!

Men også på Lolland kunne aviserne bringe en sensationel ufo-historie. Den 18. oktober kunne både Ny Dag og Lolland-Falsters Folketidende fortælle:

Tirsdag den 17. oktober kl. 15.45 kom en 27-årig mand kørende med en ældre dame som passager. Ved Stokkemarkeds vestlige udkant kom der en flyvende genstand skråt bagfra hen over bilen. Den var så lavt nede, at parret uvilkårligt dukkede sig. Genstanden røg lige hen over elledningerne og landede 50-60 meter inde i en roemark.

Den unge chauffør steg ud af bilen og undersøgte genstanden i roemarken. Genstanden var skålformet og grøn, to meter i diameter. I siden var der et håndtag, som den unge mand tog fat i, dog uden at kunne løfte genstanden.

Manden kørte hjem med sin ældre passager og vendte tilbage til landingsstedet. Men nu var genstanden væk! Politiet i Nakskov blev underrettet kl. 16.40 og sendte en patruljevogn til »gerningsstedet«, men uden at finde noget interessant.

SUFOIs lokale mand, Ole Henningsen, blev kontaktet af pressen og citeres for at have udtalt:

»Det er den mest håndfaste beretning, jeg nogen sinde har hørt, og så er den bare fløjet sin vej.«

Løsningen på gåden kom to dage senere. Et øjenvidne har fortalt politiet, at hun så en lastvogn med en stor container passere stedet. Pludselig fløj containerlåget af og landede inde i roemarken. Hun så også en personbil standse og chaufføren gå ud i marken for lidt senere at fortsætte sin kørsel. Nogle minutter senere kom containerlastvognen tilbage. Chaufføren slæbte låget ud til lastvognen og hejste det på plads med en kran. Og så kørte han igen. Endelig vendte personbilen tilbage, men nu var den mystiske genstand »fløjet« væk!

Ak ja, nogle gange overgår virkeligheden selv vores vildeste fantasi!

Spændende møde

SUFOIs halvårlige repræsentantskabsmøde blev afholdt den 16.-17. september i Hårup ved Århus. På mødets førstedag var der indbudt en række gæster. Det blev en særdeles interessant dag, hvor bl.a. forskellige aktuelle sager blev gennemgået.

Vi fik også lejlighed til at høre SUFOIs nye radioudsendelse om ufoer. Udsendelsen varer 30 min. og kan lånes *gratis* af alle lokalradioer. Udsendelsen leveres både på kassettebånd og spolebånd. *Er du selv med til at lave lokalradio, eller kender du nogen, der gør, så kontakt SUFOI og lån udsendelsen.* →

De uforklarlige UFOer

- En radioudsendelse produceret af SUFOI og Radio Ådalen specielt tilpasset lokalradioernes stil med blanding af musik og interviews.
- Udsendelsen varer 30 minutter og kan lånes gratis af alle lokalradioer.
- Med udsendelsen leveres en oplysningsliste til Koda-Gramex samt forslag til studietekster.
- »De uforklarlige ufoer« er en professionel udsendelse, som kan leveres på kassettebånd eller spolebånd.

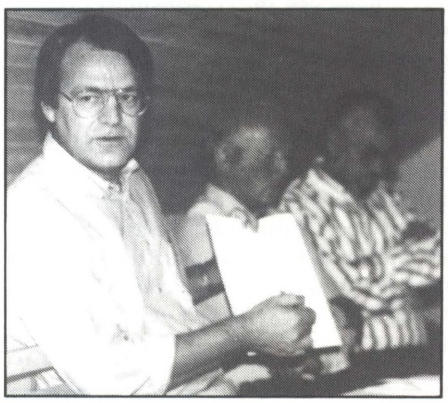
Udsendelsen lånes ved at skrive til:

SUFOIs Båndarkiv
Eilekiersvej 14
4100 Ringsted

UFO-NYTs redaktionssekretær, Frank Lerbæk, modtager her årets legat fra »UFO Fondet af 1979«, som tak for sin store indsats for ufo-emnets udbredelse i Danmark. Frank Lerbæk kunne i 1989 samtidig fejre sit 30 års jubilæum i foreningen SUFOI. Helt i tråd med sin indstilling til ufo-arbejdet, overgav Frank Lerbæk straks legatpengene til SUFOIs Støttefond.

(Foto: Kim Møller Hansen)

På repræsentantskabsmødet fremlagde SUFOIs fotokonsulent, Hans Bødker, en ny analyse af videooptagelsen fra Lyngby (se UFO-NYT nr. 3/88 og 1/89). Der arbejdes i øjeblikket med to hypoteser vedr. fænomenets oprindelse: fly eller meteor/rumaffald. Vi vender tilbage til dette spændende tilfælde i et senere nummer. Indtil videre må vi betegne det filmede som værende et ufo.

(Foto: Kim Møller Hansen)

Nu er dette års udgave af *UFO-VISION* på gaden. Køb årbogen nu og forkæl dig selv i de lange vinteraftener med god læsning.

Redaktionen ønsker alle læsere en rigtig glædelig jul og et godt nytår - og på gensyn i marts 1990, hvor UFO-NYT tager hul på en ny årgang.

DANSK UFO-FOTO

Mystisk lyskugle på travbanen

Af Kim Møller Hansen.

Tredje løb var netop afsluttet. Startvognen kørte langsomt op mod dommertårnet. Men hvad var det? Ved siden af bilen fløj en lille, lysende kugle...

»...I begyndelsen lignede det en kraftig lommelygte, der hang og daskede i en snor, men det kunne det ikke være, da lyset var konstant. Desværre fotograferede jeg ikke under vognens kørsel, da jeg havde travlt med at undre mig over, hvad det kunne være. Da vognen stoppede ved dommertårnet, stoppede lyset også, og min reaktion var, at det måtte være en kugle, ligesom »den svævende« kugle man kan se i et trylleshow.

Objektet bevægede sig herefter langsomt og helt jævnt ind under vognen, og jeg vågnede op og løb om på den anden side af bilen og tog et billede, da objektet dukkede op igen.

Da bilen stoppede, hoppede drengen (der var gæst i startvognen) ud og løb over banen. Det kan på billedet se ud, som om han flygter - det er ikke tilfældet. Han skynder sig blot over til far og mor. Efter billedet var taget, og inden jeg fik kameraet fra øjet, var objektet pist væk. Jeg aner ikke, hvordan det forsvandt.«

Efterforskning

Hændelsen fandt sted *torsdag den 3. august 1989 mellem kl. 22.04 og 22.05.* Da SUFOI stadig efterforsker sagen, har vi indtil videre tilbageholdt stednavnet, fotografens navn samt navne på eventuelle vidner til hændelsen.

Sagen er særdeles interessant, fordi det for en gangs skyld er lykkedes for en observatør (en professionel fotograf) at fotografere det fænomen, som han *også* har set.

Fotografen beskriver fænomenet som en lydløs, hvid/gullig kugle på størrelse med en tennisbold eller appelsin med en tydelig korona. Lyskuglen fulgte startvognen med en hastighed på 25-30 km/t over en strækning på ca. 250 m og bevægede sig på tværs af vinden!

Fotografen har været særdeles grundig i sin egen efterforskning af sagen:

- For at konstatere om »lyspletten« på billedet kunne være en lysrefleks (fra startbilens forlygter eller de mange skarpe projektører på travbanen) har fotografen lavet flere kontroloptagelser. Dvs. taget billeder af sceneriet fra nøjagtig det samme sted - *uden* at der er kommet lyspletter på kontrolbillederne.
- Der er fremkaldt flere film efter denne

Kamera og film

Kamera:	Nikon F3
Optik:	Nikkor 85 mm bl. 1.4, fast brændvidde
Film:	Kodak TMAX 400 belyst som 3200 ISO
Fremkalder:	Tetenal EMOFIN, som er en 2 bads kontrastudlignende fremkalder
Eksponering:	1/250 sek., bl. 2.8

Her er lyskuglen vist i en kraftig forstørrelse.

(SUFOI Fotosag nr. 1989-08-03-211. Eftertryk kun tilladt efter skriftlig aftale med den ansv. redaktør).

i samme kemikalieopløsning og i samme tank *uden* nogen fejl.

- Det *kunne* være en fejl i negativfilmen, men i de ca. 350 film, som fotografen har fremkaldt fra travbanen og ca. 300 andre film til pressebrug, har han aldrig konstateret nogen fejl overhovedet ved dette negativmateriale.

Fotografen har dog undret sig over en enkelt ting ved optagelsen af det lysende fænomen. Det anvendte kamera (Nikon F3) har en meget høj billedhastighed - ca. 5-6 billeder/sek. -, når der anvendes motor. Alligevel blev der kun taget ét billede, hvor han plejer at tage 2-3 billeder med motoren tilkoblet. Fotografen mener, at det er muligt, at han har sluppet »knappen« meget hurtigt - eller at kameraet har »strejket« efter ét billede. Ved de efterfølgende travløb fungerede kameraet upåklageligt.

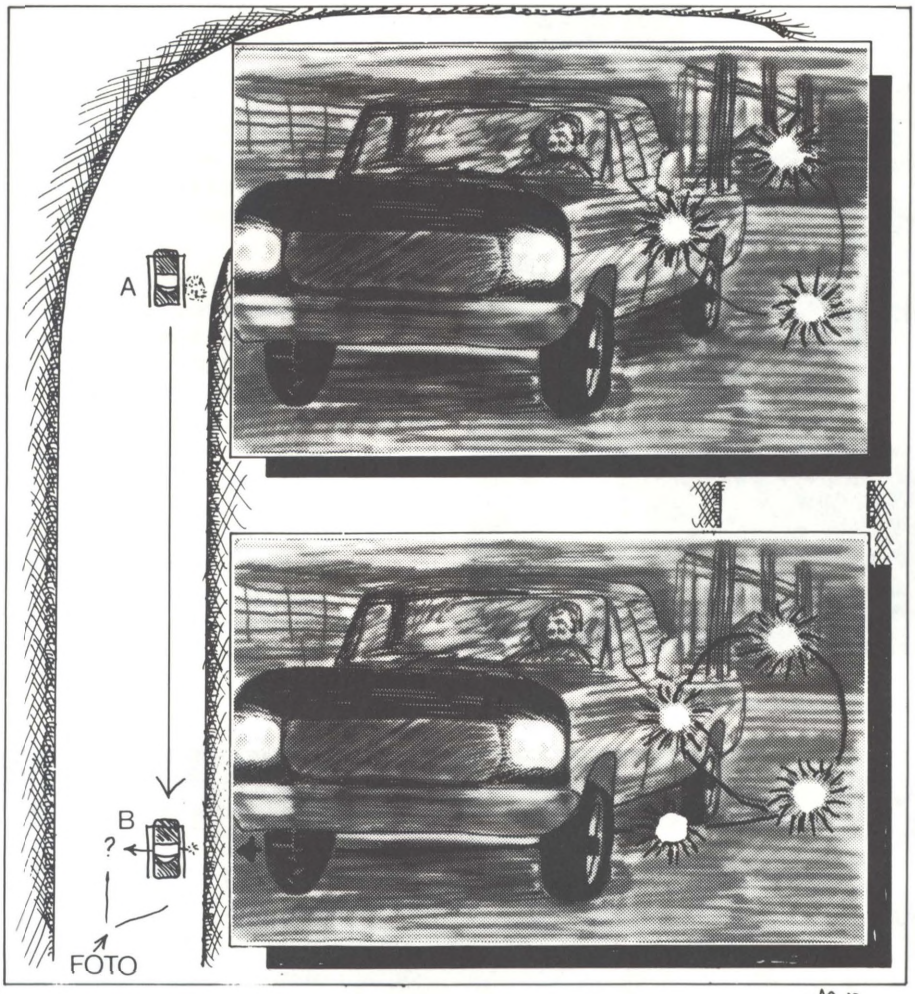
SUFOIs fotokonsulent, Hans Bødker, har interviewet fotografen og undersøgt det originale negativ uden at kunne give nogen

Dette ligner et dramatisk filmbillede fra en Spielberg-film, men det er den fantastiske virkelighed fra en dansk travbane. Den lille lyskugle fulgte startvognen over en strækning på 250 meter og har netop passeret ned under bilen. Drengen er sprunget ud af bilen for at løbe over til sine ventende forældre. Drengen fortalte senere, at han bemærkede, at der var meget lyst under bilen, som om forlygterne sad under bilen, men han så ikke selve objektet.

På billedet ser det ud, som om der er en hale efter lyskuglen, der fremtræder »dobbelt« - muligvis på grund af bevægelse. Det er ikke muligt at se nogen skygge fra kuglen, ligesom jorden heller ikke er oplyst af lyskuglen.

(SUFOI Fotosag nr. 1989-08-03-211. Eftertryk kun tilladt efter skriftlig aftale med den ansv. redaktør).

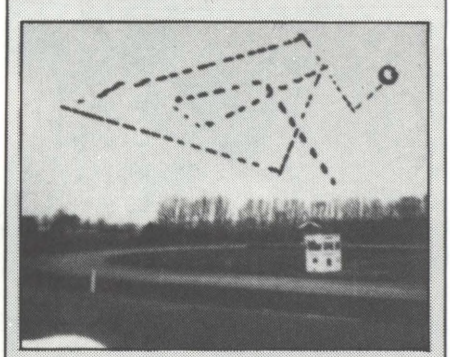

(Tegning: Henrik Klinge Pedersen på grundlag af fotografens skitser).

forklaring på, hvad det er. Bødker mener, at det er en sag med høj besynderlighedsgrad.

UFO-NYTs læsere vil løbende blive holdt orienteret om nyt i denne spændende fotosag. □

Et andet travbane-ufo

Forfatteren og journalisten Orla Johansen (Handy) havde den 31. oktober 1976 en ufo-observation på Jydsk Væddeløbsbane. Her iagttog han i 10-15 sekunder en lille rød lyskugle, der flaksede rundt i luften over heste og publikum i tilsyneladende kun 10-15 meters højde. På fotoet ses observationsstedet med dommertårnet på Jydsk Væddeløbsbane, hvor Orla Johansen har indtegnet objektets kurs. Orla Johansen mente selv, at der var tale om et kuglelyn.
(Se også UFO-NYT nr. 2/77 og nr. 5/77).

OBSERVATIONER

Danmark

Af Torben Birkeholm.

I perioden 1. juli til 30. september 1989 har SUFOI modtaget meget få henvendelser om observationer. Antallet er lavt, også set i forhold til samme kvartal i de senere år. Vi kan selvfølgelig kun gætte på, hvad der er årsagerne.

Godt nok ved vi jo ikke, hvor mange observatører, der ikke får fat i SUFOI. Men faldet er sket over en årrække, og det samme billede ses i mange andre lande. Så det synes rimeligt at antage, at folk ikke ser så mange mystiske himmelfænomener som tidligere. Selv om det er vanskeligt at påvise, kan vi jo hævde, at det er vores egen skyld. Vi er beviseligt blevet bedre til at opklare tilsyneladende mystiske observationer, og det kan illustreres med ét af de registrerede tilfælde fra september.

11.09.89, kl. 20.30, 9373 Hals

En mand fra Hals-området, øst for Aalborg, ringede til den lokale SUFOI-afdeling, ca. kl. 21.50. Han forklarede, at han var blevet kontaktet af nogle kvinder på naboejendommen. De havde observeret en stor lysende »kugle«, der landede på marken i retning mod hans egen ejendom, en times tid tidligere!

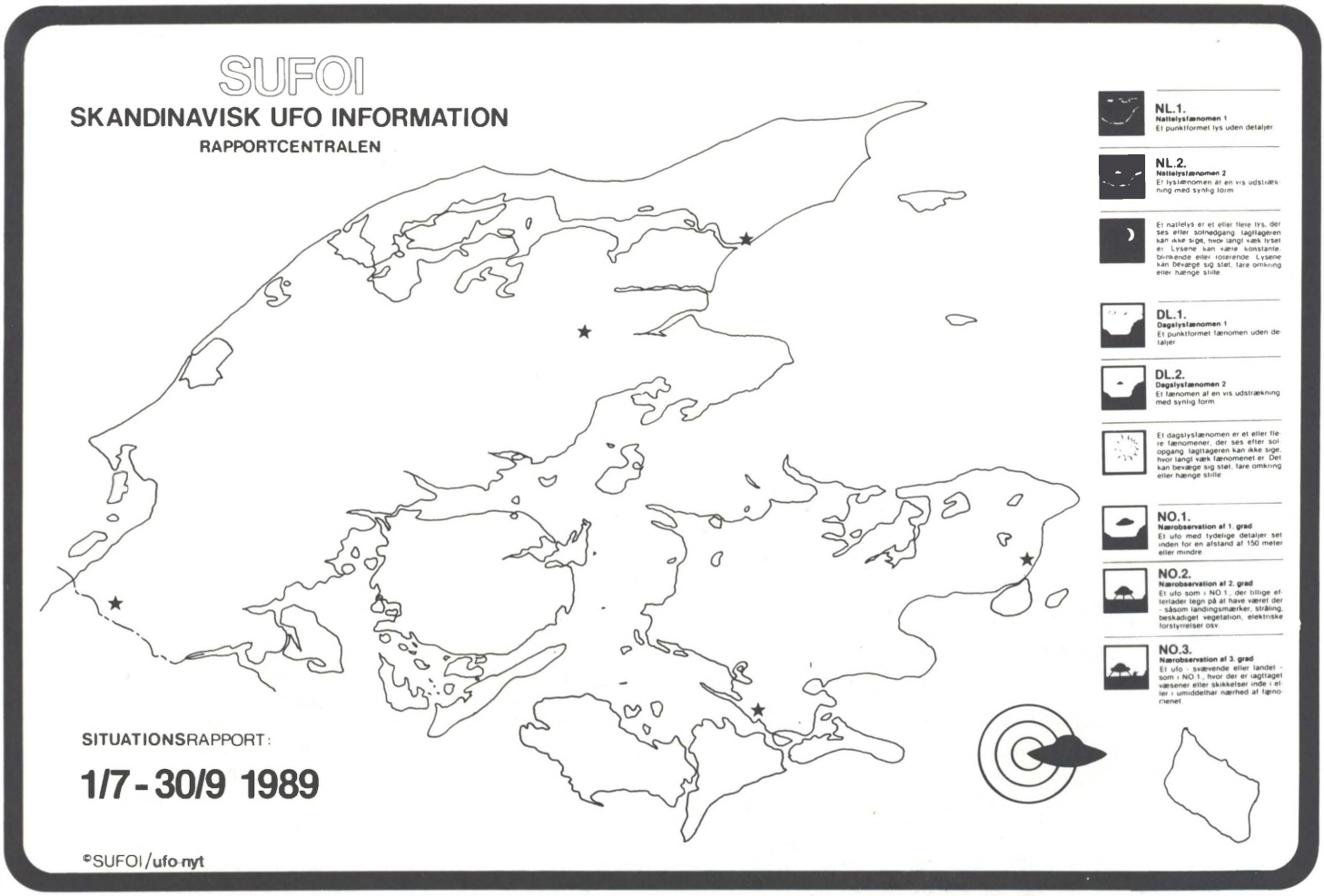
Kvinderne havde set »lyskuglen« dale langsomt ned til trætophøjde, men de var blevet så forskrækkede, at de søgte tilflugt i huset, og derfor så de ikke mere.

Manden gik udenfor, men så intet. Han gik en tur i terrænet for at finde evt. spor efter »lyskuglen«, men på grund af mørket opgav han eftersøgningen.

Skræmte af objekt, der udsendte lyskugle

SUFOI kontaktede straks de to kvinder. Det viste sig, at de passede børn, hunde og hus for naboen, der var ude. De havde været udenfor ved 20.30-tiden, da de så en »stor stjerne« højt på himlen. De troede, at det var et fly, men pludselig skilte en hvid lyskugle sig ud fra det første lys, der i øvrigt stod helt stille.

Uden lyd fra nogen af de to lysfænomener bevægede lyskuglen sig forholdsvis langsomt nedad mod jorden. Kvinderne fik fat i en kikkert, og kunne se, at lyset var let blåligt. Lyskuglen så ud til at ligne en »tallerken på højkant« set i kikkerten, og de var blevet noget urolige. Da de så, at den gik ned mellem nogle træer på marken i retning mod naboejendommen, blev de opskræmte. De regnede med, at det mystiske »lysfænomen« ville lande, og de søgte indenfor. Først lidt senere kiggede de efter, men da var lyset forsvundet. De havde da

observeret de to lys i sammenlagt 10-15 minutter.

Kvinderne kontaktede derefter naboen, men de havde lagt mærke til, at hundene var urolige, og at en helikopter kredsede i området cirka tre kvarter efter, at lyset forsvandt. De gik ud fra, at hundene reagerede på ufo-fænomenet, og at helikopteren var sendt ud for at lede efter det. De gav selv udtryk for nervøsitet, og det var tydeligt, at de var skræmte.

SUFOIs alarmcentral arbejder hurtigt

SUFOIs lokale repræsentant orienterede alarmcentralen kl. 22.00, og det tog kun to minutter at få opklaret sagen!

Opmærksomme læsere er måske klar over, at der var en større NATO-øvelse under afvikling i de danske farvande, og Søværnets Operative Kommando kunne da også overfor SUFOI bekræfte, at militær aktivitet var årsagen. En helikopter - der som bekendt kan svæve i luften på samme sted - havde befundet sig dér, hvor kvinderne så en »stor stjerne«. Med øvelsesformål for øje havde helikopteren udkastet en såkaldt »flare« (lysbombe) kl. 20.35, der dalede mod jorden, mens den lyste kraftigt!

Kunne der alligevel ikke have været tale om et andet fænomen? Nej - kvinderne så *ikke* både ufo-fænomenet og helikopteren, der kastede lysbomben, hvilket selvfølgelig udelukker andet end helikopteren som årsag. Allerede kl. 22.05, et kvarter efter opringningen fra naboen, kunne SUFOIs lokale afdeling berolige de to kvinder med forklaringen. De undrede sig godt nok en smule over, at de ikke havde kunnet se, at det var en helikopter, men det kan være ret vanskeligt, når den ses på stor afstand, og motorlarm derfor ikke kan høres.

Alle detaljer forklaret

De urolige hunde har sandsynligvis reageret på kvindernes nervøse og opskræmte adfærd, snarere end direkte på lysfænomenet. Det er set ofte.

At »lyskuglen« i kikkerten så ud til at have tallerkenform og det blålige lys, skyldes sikkert det faktum, at brug af kikkert i mørke ofte er en ringe hjælp. Lysbrydninger i optikken og små rystelser (for ikke at nævne større rystelser fra ophidsede vidner) giver ganske enkelt falske synsindtryk. Når man forstørrer et punktlys, får man sjældent genkendelige detaljer frem, og slet ikke detaljer der er korrekte.

Prøv selv en mørk aften!

Typisk eksempel

Dette eksempel er karakteristisk for mange ufo-observationer. Ved hurtig og grundig efterforskning viser det sig, at folk ofte forvirres af ydre faktorer, f.eks. mørke, manglende lyd m.v. Samtidig har vi alle sammen

Oversigt over observationer registreret i perioden 1. juli til 30. sept. 1989

Observationsdato	Begyndelsestidspunkt	Varighed	Observationssted (postnr. og bynavn)	Antal obs.	Farver	Evt. identifikation
?.06.89	22.50 DST	10 sek.	8850 Bjerringbro	2	Hvid	
10.06.89	11.00 DST	20 min.	6270 Tønder	3	Hvid	Evt. ballon
26.07.89	ca. 00.45 DST	10 min.	2820 Gentofte	1	Orange	
09.09.89	19.00 DST	30 sek.	Skallerup, 4760 Vordingborg	2	Rød	
11.09.89	20.30 DST	10-15 min.	9373 Hals	2	Hvid/blålig	Lysbombe udkastet fra helikopter

store vanskeligheder med bedømmelse af størrelse, afstand og form, ligesom usikkerhed, angst og fantasi er nogle af de psykologiske faktorer, der spiller ind.

Så længe vi er afhængige af vidneforklaringer, som igen er afhængige af de nævnte faktorer, vil værdien af de data, vi undersøger, altid kunne diskuteres. Der er ikke tale om, at kun særligt fantasifulde mennesker ser ufoer. Nøgterne og trænede iagttagere har taget fejl af de samme kendte fænomener.

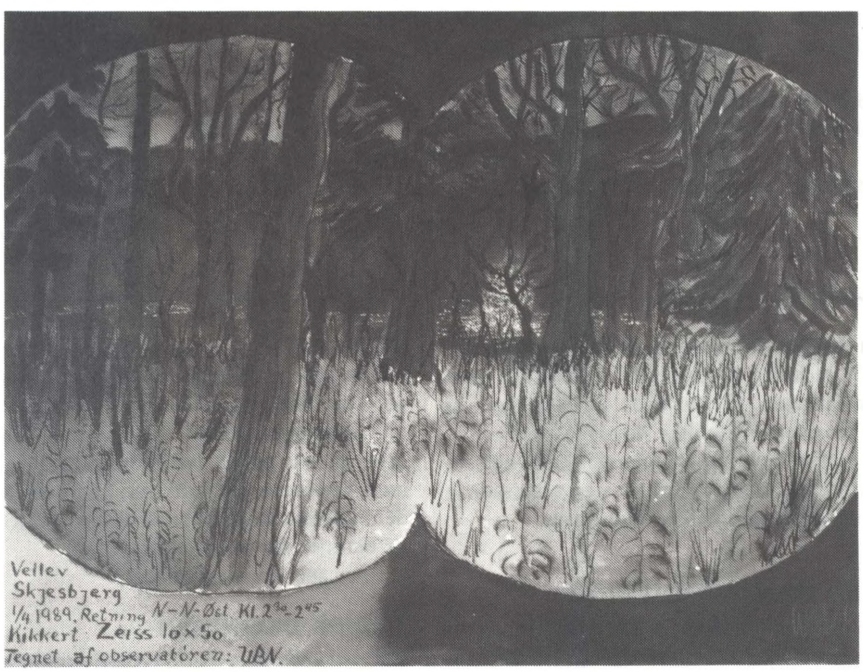
Vi må blot huske at søge efter almindelige jordiske forklaringer, før vi kaster os over de mystiske - uanset om der er tale om mange eller få observationer. □

Svævende bål over Gudenåen

Den 1. april 1989 blev »et svævende bål« set over Gudenåen ved Ulstrup. Observationen blev detaljeret beskrevet i sidste nummer af UFO-NYT. Desværre var den tilhørende tegning misvisende. Observatøren har været så venlig at låne os to tegninger, som viser, hvorledes han oplevede fænomenet.

Ved pilene ses lysfænomenets position ved begyndelsen og afslutningen af observationen den 1. april 1989 kl. 02.30-02.45. (Ill.: Observatøren)

Således så fænomenet ud set gennem kikkert. Det var svagt løgformet, og vandoverfladen var oplyst under lyset. Mens fænomenet blev iagttaget gennem kikkert, pulserede det og begyndte en langsom, men sikker bevægelse fra øst mod vest. (Ill.: Observatøren)

Endnu et UFO ved Ulstrup

I sidste nummer af UFO-NYT bragte vi en artikel om en observation ved Ulstrup fra april i år. I forbindelse med undersøgelsen af denne observation dukkede følgende beretning op.

Observatøren, en 56-årig kvinde, fortæller:

Fredag den 10. februar 1989 havde jeg lagt mig til at sove inde i stuen. Jeg var alene hjemme og havde ligget og læst indtil kl. 02 om natten. Jeg vågnede dog igen et par timer senere, så på klokken og ville rejse mig for at hente et glas vand. Klokken var da 04.35 præcis.

Jeg kiggede tilfældigt ud af stuevinduerne. Der er fem store, som vender mod nord, med udsigt ned over Gudenåen og op mod en skov på de bagvedliggende bakker. Jeg opdagede et rundt objekt uden skarp afgrænsning.

Det svævede tilsyneladende foran nogle af skovens træer. Det var regelmæssigt pulserende i en orange farve som flammer i et bål. Det bevægede sig i små ryk.

For at se det uden vinduesglasset imellem, gik jeg i bare fødder ud på terrassen. Der var heller ingen lyd at høre fra objektet, som jeg vurderede var ca. 1000 meter væk. Pludselig skød der to lyskegler ud fra objektet i en vinkel på ca. 45 grader ned mod jorden, i retningen nord og syd.

Det var jo en kold februarnat, og jeg begyndte at fryse. Derfor ville jeg vende mig om, gå ind for at hente mit kamera og tage noget mere tøj på, men i det samme ændrede objektet kurs og hastighed. Det steg og bevægede sig op over trætoppene og forsvandt i nordlig retning mod landsbyen Lille-Thorup. Observationen varede i alt ca. 10 minutter.

SUFOIs rapportoptagere har besøgt observatøren. Ud fra beskrivelsen, er det givet, at objektet er set med skovens træer som baggrund, hvilket konkret svarer til, at objektet er set ca. 2-4 grader under horisonten.

Forskellige forklaringer er undersøgt, uden noget konkret udfald. Der er en del lighedspunkter til den observation fra april måned, som er omtalt i forrige nummer af UFO-NYT. De to observatører kendte ikke hinanden på forhånd, så enhver form for sammenblanding er udelukket.

Februar-observationen er også lagt i SUFOIs rapportarkiv som uopklaret. □

Peter Nørgård

AKTIVITETER

SUFOI »går i luften«

Af Peter Nørgård.

En lun sommeraften sidst i juli måned gik SUFOI i luften. To journalister, en studietekniker og jeg selv, SUFOIs områdeleder i Midtjylland, havde sat hinanden stævne i »Radio Ådalens« studie i Skjern. Formålet var at producere en halv times udsendelse om ufoer og SUFOI. Læs her, hvordan det gik.

Ideen opstår og formes

På SUFOIs halvårlige repræsentantskabsmøder diskuterer vi mange emner. PR og markedsføring af bladet og foreningen er altid oppe til debat. Hvem har nogle gode ideer, der kan skaffe flere medlemmer? Et yderst interessant spørgsmål, som alle foreninger må stille sig selv løbende.

På vort møde i marts opstod ideen om en radioudsendelse: Lav en halv times udsendelse, der kan sendes til nogle af de mange lokalradioer i Danmark. Ideen blev drøftet, og alle var enige om, at det skulle prøves.

Torben Birkeholm tog kontakt til journalist Benny Gade, der i flere år har løst forskellige opgaver for SUFOI og selv har været aktiv rapportoptager. Et programforløb blev skitseret: »Der skal være noget med en observatør, der fortæller om sin egen observation – og noget om en af de bedst dokumenterede udenlandske observationer.« – »Jah, det lyder godt, og så skal der være noget om SUFOIs Alarmcentral og Fotoafdeling.« – »Okay, og hvad med at få en rapportoptager til at fortælle?«

Sådan tog den ene idé den anden. Og til sidst blev det hele mixet sammen i Benny Gades »journalistiske blender«, krydret med nogle passende stænk musik.

»Ro i studiet - klar«

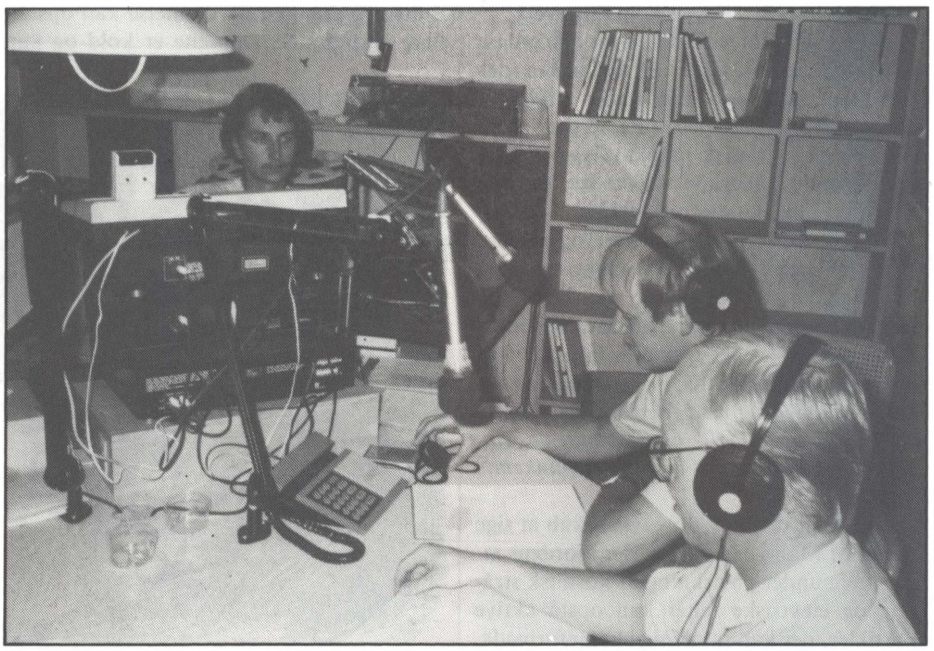
Som rapportoptager kom jeg ind i billedet. Fra Silkeborg kørte jeg til Skjern, og trods et par tekniske vanskeligheder i studiet kunne jeg køre hjem igen efter et par timers koncentreret arbejdsindsats af teknikere og journalister. Jeg deltog i et ca. 3-4 minutters indslag, men blev siddende i det varme studie for at følge hele processen.

Benny Gade havde grundigt gennemarbejdet udsendelsen på papiret, så det gik stort set efter planen. Det mest uforudsete var et summende objekt i studiet. En flue, der både var døv og farveblind, trodsede både teknikerens »ro i studiet – klar til optagelse« og lyset i den røde lampe, der netop betyder optagelse. Et par gange lavede den sit mest chikanerende optrin, ved – med en høj summende lyd – at sætte sig lige midt på Benny Gades mikrofon, netop som han var ved at afslutte et indslag.

Der var også vanskeligheder med telefonerne i studiet. Det gik ud over Ole J. Knudsen, SUFOIs Alarmcentral, men interviewet med ham kom dog i hus efter en del mislykkede opkald. Ole J. Knudsen fortalte om sine mange oplevelser ved telefonen, når nysgerrige personer ringer for at få en forklaring på et mystisk lysfænomen, de har set.

Kim Møller Hansen fra SUFOIs fotoafafdeling fortalte bl.a. om erfaringer med fup-fotos og de analysemetoder og eksperter, som SUFOI anvender i fotosager.

Det var sjovt at være med til, og nu bliver det spændende at se, hvad der kommer ud af anstrengelserne, når de danske lokalradioer har sendt SUFOIs ufo-bånd i løbet af 1989-90. □

»Radio Ådalens« studietekniker og journalisterne Benny Gade og Peter Sørensen, der havde stillet sig til rådighed for udsendelsen om SUFOI og ufo'erne. Foto: Peter Nørgård.

SUFOI NEWS 1988
SUFOI Newsletter no. 10.

SUFOI udgiver også et engelsksproget newsletter, hvor udvalgte artikler fra UFO-NYT er oversat. Så kan vore engelske kontakter også få glæde af UFO-NYT. Vi har nogle få ekstra eksemplarer af "SUFOI NEWS 1988". Har du udenlandske venner, som ikke forstår dansk, men som læser engelsk og er interesserede i ufoer, så glæd dem med et eksemplar af "SUFOI NEWS".

"SUFOI NEWS 1988" er på 50 sider, illustreret, i A5 format.

kun kr. 25,00

Bestilles ved at indbetale kr. 25,00 + kr. 12,00 (porto/ekspedition) til: **giro 9 11 77 25, SUFOI, postboks 6, 2820 Gentofte.** Mærk modtagerdelen: "SUFOI NEWS".

UFOLOGI

Nyt om kuglelyn

Af Walter L. Kelch.

I det oldindiske heltedigt Mahabarata fortælles, at for ca. 3.500 år siden forsvandt byen Mohendscho-Daro (gravhøj) under mystiske omstændigheder fra jordens overflade.
På himlen sås et skærende lys, og luften havde glødet, da der pludselig hørtes et kraftigt tordenbrag. Den kraftige varme fik vandet i nærheden til at koge, og fiskene så ud, som om de var brændte.

Byens højstliggende dele blev udgravet af arkæologer i 1922. Udgravningerne afslørede, at der havde fundet en katastrofe sted. Videnskabsmændene fandt smeltede sten såvel som spor efter en brand og en særdeles kraftig eksplosion. I en omkreds af en kilometer var alle bygninger ødelagte. Den måde, de fundne skeletter lå på, tydede på, at menneskene på gaderne ikke umiddelbart før deres død vidste, hvad der forestod. Den ødelagte Mahendscho-Daro ligner på mange måder Hiroshima og Nagasaki efter atombombeeksplosionen, hvor trykbølgen og strålingen kom fra oven.

Muligheden for, at der her var tale om en atombombeeksplosion, kan udelukkes (der blev ikke målt øget radioaktiv stråling i nærheden af byen). Det samme gælder en eventuel ikke-jordisk indblanding. Vi vil i det følgende forsøge at undersøge, om katastrofen havde naturlige årsager.

Vi ved, at de gamle grækere og romere gentagne gange så glødende kampvogne på nattehimlen; at indianerne så runde genstande på himlen, og japanerne spøgelsesskibe med lys. I det gamle testamente fortæller profeten Ezekiel: *»Og jeg så, og se, der kom en heftig vind fra nord, en mægtig sky og flammende ild, og glinsende var ringene om den, og midt i ilden var blinkende kobber.«*

Hvad har den moderne videnskab at sige til dette? Man ved i dag, at der i jordens atmosfære under påvirkning af kosmisk stråling og elektriske felter kan opstå aktive partikler, der kan samle sig i kugleformede, svævende aerosolskyer af forskellig størrelse. Sådanne fysisk-kemiske dannelser blev, som helleristninger viser, set af urmennesket for 50.000 år siden.

I en oldægyptisk krønike fra kong Thutmoses III's regeringstid, nævner man dem også: *»I det 22. år blev i vinterens 3. måned og 6. dagstime på himlen set en lysende kugle, der langsomt bevægede sig mod syd, og alle, der så den, blev forskrækkede.«*

Man finder også talrige ildkugler på gamle etruskiske malerier, og i gamle arabiske håndskrifter omtales de også.

Sorte og gule lyn

Enhver fysisk-kemisk dannelse kan opstå i flere variationer. Den ene er kold og kan eksistere i lang tid uden at frigive energi og uden at udsende lys. Den har facon som en rugby-bold og kan hele dagen ses tydeligt på himmelen. Ifølge en hypotese drejer det sig om et endnu ikke antændt kuglelyn, der betegnes som et sort lyn.

Derimod lyser den såkaldte kemisklysende dannelse, der ikke er afhængig af tordenvejr, skærende hvidt eller citrongult. Den kan svæve frit omkring i luften, forblive længe på et sted lige over jorden eller hurtigt bevæge sig ad underlige baner, slukkes og på ny tændes, hvorved dens temperatur stiger flere tusinde grader. Ligesom kuglelyn kan den eksplodere og sætte ild i bygninger.

Den 21. september 1910 kunne indbyggerne i New York i tre timer se i hundredvis af små atmosfæriske lys, der fløj rundt over byen og bød på et fantastisk syn.

Om natten den 24. august 1978 blev der set noget lignende over Chabarowsk i USSR. Pludselig hørtes en støj som fra et startende jetfly, og pludselig blev det lige så lyst som om dagen. Et lysende objekt dalede ned lige over jorden og lyste meget kraftigt. I landingsområdet blev jorden forbrændt og »smeltede«. Stedet er endnu fuldstændigt goldt.

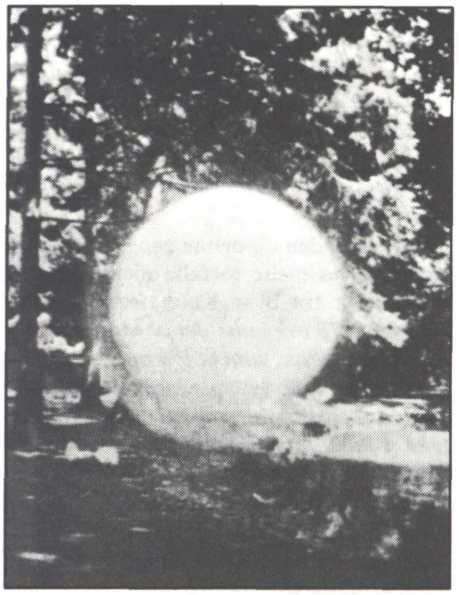
Et andet eksempel: En septemberaften i 1984 blev stjernehimmelen over en landejendom i Udmurtiske A.S.S.R. (en del af Sovjetunionen) pludselig kraftigt oplyst, og fra oven kom stærkt hvide lysende kugler, der fulgte alle mulige sløjfer og kurver i deres fald mod jorden. Hvad, der skete, var ikke blot et flot naturskuespil: i en omkreds på 20 km faldt alle transformatorstationer og højspændingsledninger ud.

Giftige lyn

Efter hvad videnskaben fandt ud af, kunne sådanne dannelser og kuglelyn indeholde betragtelige mængder af giftige substanser. Indbyggerne i Mohendscho-Daro døde åbenbart ikke som følge af trykbølgen eller varmen, men derimod af giftige gasser.

Et kuglelyn skaber ravage under en storm i Salagnac, Frankrig, i september 1845.
(Ill.: SUFOI Fotoarkiv).

Et »spøgelseslys« fotograferet i Basels zoologiske have i 1907. (Foto: SUFOI Fotoarkiv).

Ifølge beregningerne skyldtes denne tragedie, at luften indeholdt ca. 3.000 sorte lyn med en diameter på 30 cm og med over 1.000 kemisk lysende enheder. Heldigvis finder man intetsteds i overleveringen antydninger om lignende katastrofer. Oftest drejer det sig om kuglelyn nær jordens overflade eller kemisk lysende dannelser i stor højde. Der findes dog rapporter fra piloter, der gentagne gange har set kæmpemæssige hobe, ikke af sorte lyn, men af flerfarvede kemisk lysende genstande, flyve forbi. I 1983 tog professor Bonil ved Zaratecas Observatoriet i Mexico det første foto af sådan en hændelse; i mellemtiden er der taget i hundredvis af lignende fotos (1).

Kuglelyn findes ikke!

Om »kuglelyns-teorien« skrev tidsskriftet »PM« følgende i nr. 8, 1983: »...*Det lyder utroligt, men fotos taget med forskernes højhastighedskameraer viser det tydeligt: Ved et sky-jord-lyn løber elektronstrømmen fra jorden mod skyen. Hvad viser forskernes fotos nu om de hemmelighedsfulde kuglelyn? Fejlkilder! I dag er det endnu ikke lykkedes at fange dette ildevarslende lysskin på et foto. Fordi, som mange forskere siger: Kuglelyn findes ikke.*

Dette udsagn er i modstrid med hundredvis af rapporter om sådanne lys (f. eks. ødelagde et kuglelyn den 1. juni 1953 kirketårnet i Plaidt. Det raserede fuldstændigt tårnet, og skaderne blev opgjort til over 100.000 DM). Som et bevis på kuglelynenes eksistens kræver forskerne et foto og en logisk fysisk forklaring...« (2)

Elektriske udladninger i kugleform - det kommer tæt på ufologi!

Slutbemærkning

I den sovjetiske beretning kan man finde mange ting, som kan sammenlignes med en ufo-observation. Her spiller de aktuelle vejrforhold naturligvis også en vigtig rolle.

Som man kan se i »PM«-artiklen, er videnskabsmænd meget uenige om »kuglelyns-teorien«.

Den bemærkelsesværdige sovjetiske artikel (se artiklen: »Kuglelyns-forskning i Sovjet«) lader spørgsmålet, om man kan betragte alle kugleformede ufoer som kuglelyn eller ej, stå åbent. □

Referencer:

1. Det sovjetiske tidsskrift *Wokrug Sweta.* På tysk ved Sputnik-redaktionen (Presseagentur NOWOSTI), Moskva 1988. Indsendt af Thomas Mehner, DDR.)
2. PM-Magazin, august 1983.

Kilde:

Journal für UFO-Forschung, Postfach 2361, D-5880 Lüdenscheid 1.

Oversættelse:

Flemming Rasmussen.

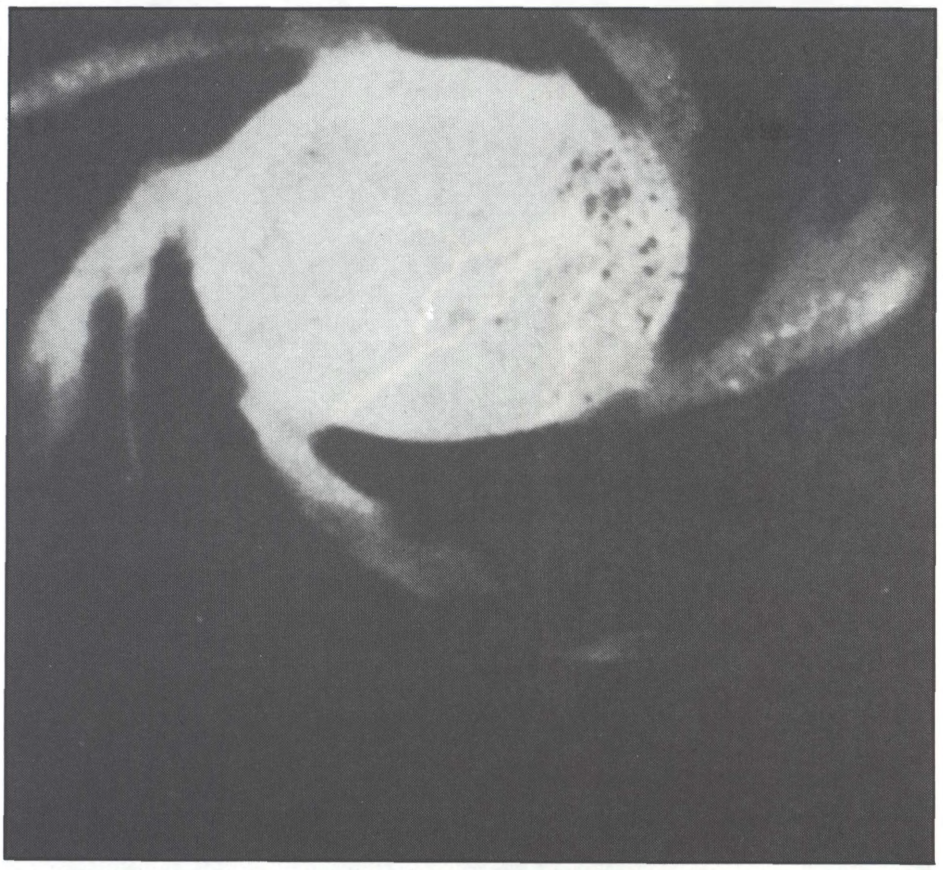

ASTRO

En astronomitidskrift för amatörer och professionella utgiven av

Svensk AmatörAstronomisk Förening

Beställ gratis provexemplar från

Jan Persson
Stampgatan 62
411 01 Göteborg

Roterende lysfænomen fotograferet mellem Montuini og Villafranca, Mallorca, den 24. april 1950 af Enrique Hausmann. Lysfænomenet dukkede op, da Hausmann ville fotografere solnedgangen. Er dette et kuglelyn? (Foto: SUFOI Fotoarkiv).

Rundvisning på Danmarks Radio

DISTRIKT AALBORG

Nordjyllands Radio er Danmarks Radios regionale station i Nordjylland. Den sender på hverdage nyheder, musik og kulturelle indslag fra Nordjyllands Amt.

Hvordan det foregår, bliver der mulighed for at se med egne øjne.

Vi mødes ved indgangen, hvorefter vi først vil følge afslutningen af aftenens direkte udsendelse. Derefter er der rundvisning af en radio-medarbejder på stationen. Til sidst er der mulighed for at stille spørgsmål og diskutere over en kop kaffe.

Rundvisningen foregår:
Onsdag den 17. januar 1990 klokken 18.15.

Nordjyllands Radio har adresse på Fr. Bajersvej 9 i Aalborg.

Tilmelding senest mandag den 15. januar til Jann Stausholm på telefon 98 17 85 39 eller til Torben Birkeholm på telefon 98 14 70 97 (max. 30 deltagere).

Arr.: SUFOI-Aalborg.

UFOLOGI

Kuglelyns-forskning i Sovjet

Af Thomas Mehner.

Det er en ubestridelig kendsgerning, at det er nødvendigt med mere end én teori for at forklare ufo-fænomenet. Men med en analyse af ufo-observationer (i hvert fald CE-1 tilfældene) kan vi se, at kuglelyn kan være en udløsende stimulans. Paradoksalt nok er denne forklaring på ufoerne et flygtigt fænomen, som videnskaben i dag ikke har noget kendskab til. Situationen er lidt underlig, for på den måde vil man bevise søuhyrers eksistens med yetiens optræden.

Alligevel gøres der over hele jorden de ihærdigste anstrengelser for at løse kuglelynets gåde og på den måde få et større kendskab til ukendte atmosfæriske fænomener i almindelighed (og dermed ufoer). Derfor vil jeg på dette sted benytte lejligheden til at fortælle om kuglelynsforskningen i Sovjetunionen.

I Sovjetunionen har man i længere tid beskæftiget sig med dette fænomen. I de seneste fem år har man endda øget bestræbelserne på at finde en forklaring på kuglelyn. Der er allerede indsamlet over 3.200 beretninger, og en grundig undersøgelse er i gang. Jeg vil her omtale to tilfælde, der er repræsentative for de øvrige.

Flynavigatør Valentin Akkuratow fortæller i tidsskriftet *Semlja I Wselennaja:* »*En februardag i 1946 var vi i vores firemotores fly på vej hjem fra en øvelsesflyvning til de arktiske egne. Vi fløj i 1.200 meters højde, og alt var normalt.*

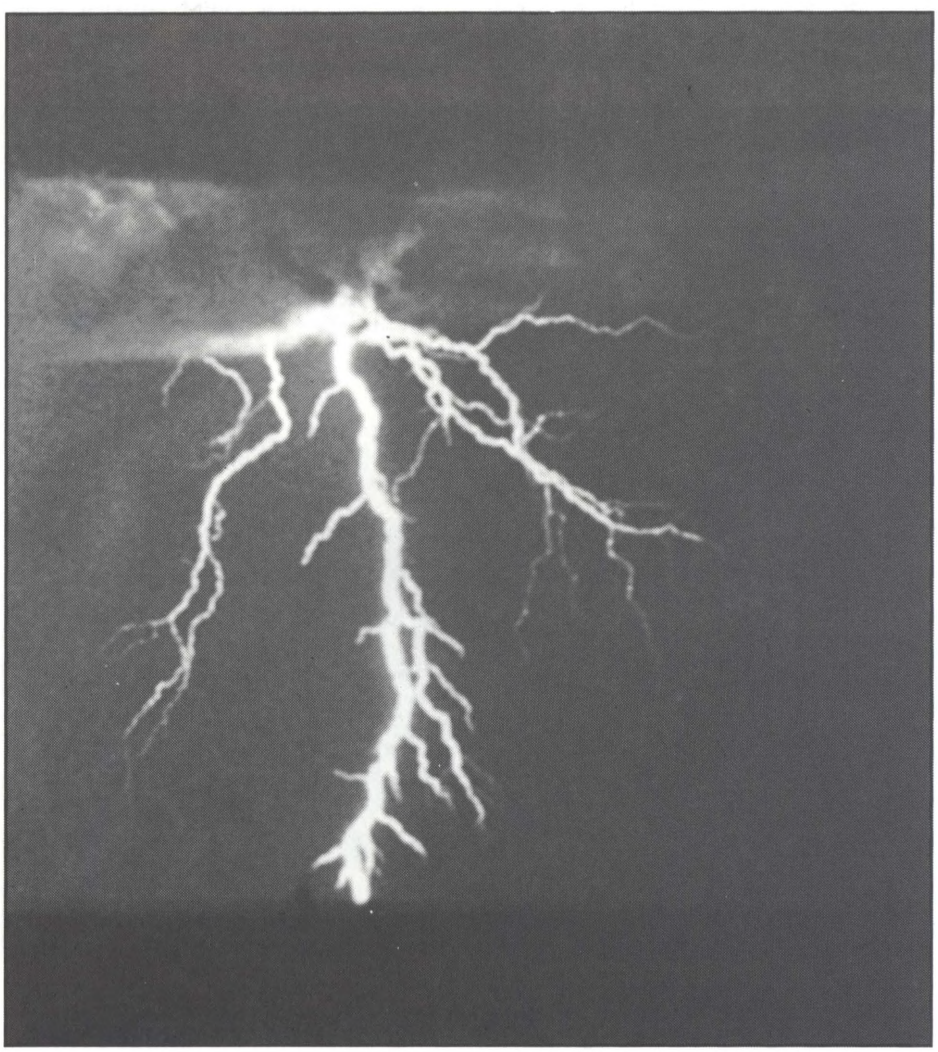
Pludselig flammede en stærk hvid ildkugle op i nærheden af navigationskabinen, og ganske langsomt kom den gennem kabinevæggen og ind til mig. 30 til 40 cm fra mit ansigt blev den hængende, pulserende og gyngende. Jeg følte varmen på min krop. Så blev ildkuglen pludselig grønlig, dalede lidt og bevægede sig i retning af lugen til førerkabinen. Til sidst rullede den ind under telegrafistens sæde og eksploderede med et frygteligt brag. Sædets metalstel smeltede, og der udbrød brand. Der skete Gud ske lov ikke noget med radiotelegrafisten...

Da vi havde slukket branden, så jeg mig om i navigationsrummet. Alle koøjer og luger var lukkede. Radiotelegrafisten fortalte mig, at der var fuldstændig roligt i æteren, det havde overhovedet ikke knitret i hovedtelefonerne, som det ellers var normalt, når det var uvejr... Hvordan kunne et kuglelyn trænge ind i en hermetisk tillukket kabine?«

Om en anden og denne gang noget mere smertelig hændelse fortalte øjenvidnet! T. Wassiljewa fra byen Kolotytschno: »*Den 10. maj 1978 begyndte det at tordne kl. 10. I samme øjeblik, som et lyn oplyste luften, kom der en lilla, lysende kugle på størrelse med et menneskehovede ud af en stikkontakt. I løbet af et øjeblik står afbryderen i flammer. I det samme flyver den tanke gennem mit hoved, at hvad nu hvis der går ild i tapetet, hvad vil der så ske med vores træhus. Jeg tog mod til mig og slog min hånd mod afbryderen. Kuglen delte sig i flere små kugler, der faldt til jorden. Først da blev jeg grebet af en frygtelig angst. Min hånd blev forbrændt, huden på fingrene var sort og forkullet.*«

Kuglelyn har »tusind ansigter«

Ved hjælp af de foreliggende oplysninger om kuglelyn har man nu forsøgt at udarbejde nogle almindelige modeller, men efter de sovjetiske eksperters mening er der dog endnu ikke fremkommet et sikkert bevis.

Kuglelyn ser ud til at have tusind »ansigter«. Det, der bliver betegnet som kuglelyn, kan også optræde som pæreformede eller perlekædeagtige, ja man har sågar set lyn med »fangarme« eller »tentakler«...

Kuglelynene har en diameter på 10 til 50 cm og bevæger sig som regel med hastigheder fra 1 til 20 km/t. Ifølge den omtalte sovjetiske forsker kan de optræde i næsten alle spektrets farver, dog oftest i hvide, gule og orange nuancer. Deres »levetid« er omkring 30 sekunder, men i enkelte tilfælde har de eksisteret i helt op til 15 minutter. De fleste kuglelyn (omkring 75%) optræder under eller lige efter tordenvejr, resten ved overskyet eller skyfri himmel. Deres maximum blev i Sovjet fastlagt til medio månederne juli og august.

Hvorfra stammer energien?

Det spørgsmål, der interesserer videnskaben mest, er, hvordan et kuglelyn kan indeholde en så stor ødelæggelseskraft. I Chabarowsk i den østligste del af Sovjetunionen fløj et kuglelyn i 1978 ind i en kedel, der indeholdt 7.000 l vand. I løbet af ti sekunder begyndte vandet at syde og kogte endda i ti minutter, mens det »druknende« kuglelyn langsomt opløstes på bunden af kedlen. Af dette kunne man se, at et kuglelyn indeholdt mere energi, end man hidtil har troet. For man har altid ment, at det knapt nok kunne få en 100 W glødelampe til at lyse. I det sidstnævnte tilfælde blev der frigivet så megen energi, at det svarede til 2.000 kg trotyl.

Spørgsmålet om, hvor den gigantiske energi kommer fra, er endnu i dag ubesvaret.

I 1950erne antog den sovjetiske nobelprismodtager Kapiza, at kuglelyn var plasma-fænomener, der bestod af ladede ioner og frie elektroner og fik sin energi fra et almindeligt lyns elektromagnetiske bølger. Ifølge den kendte fysiker Gesetzen ville et sådant plasmafænomen henfalde i løbet af meget kort tid. Hvorfor er det så ikke sådan?

Fysikeren Alexander Chasen fra Institut for Mekanik kom med følgende udtalelse om, hvorfor det ikke henfaldt:

»Sammen med plasmaet optræder også elektromagnetiske bølger i radarfrekvensområdet, og det kan forekomme, at disse bølger er indeholdt i plasmaet i længere tid, og at en bestemt del af plasmaet, såvel som et vekselfelt i dets centrum, forlænger plasmaets levetid.«

Under disse betingelser bliver der sandsynligvis tilført kuglelynet energi fra den elektrisk ladede atmosfære. Under et tordenvejr kan spændingsforskellen mellem skyerne og jordoverfladen være på flere hundrede millioner volt, og atmosfæren er på den måde meget energirig.

Chasen forsøgte ligeledes at forklare kuglelynets omtalte egenskaber. Efter hans mening kan der udløses meget kraftige eksplosioner, når plasmaet under sit henfald ikke længere kan få den store mængde energi fra atmosfæren. Kuglelynets farve afhænger af, hvad den omgivende luft indeholder af stoffer. Kvælstof giver f.eks. kuglelynet en rosa til violet farve. Den gule farve stammer fra vanddamp og støvregn.

Kuglelyn fotograferet af Roy Jennings i Casleford, England i august 1961.
(Foto: SUFOI Fotoarkiv).

I mange beretninger kan man endvidere læse, at kuglelyn gerne kommer ind i bygninger gennem skorstene, åbne ovne, døre og vinduer. Chasen tror, at det drejer sig om bygninger, der er bygget på steder, hvor grundvandsspejlet ligger højere end almindeligt, og den elektriske ledningsevne derfor er højere. Det plasma, der har en lav ladning, burde i disse tilfælde blive tiltrukket af disse områder.

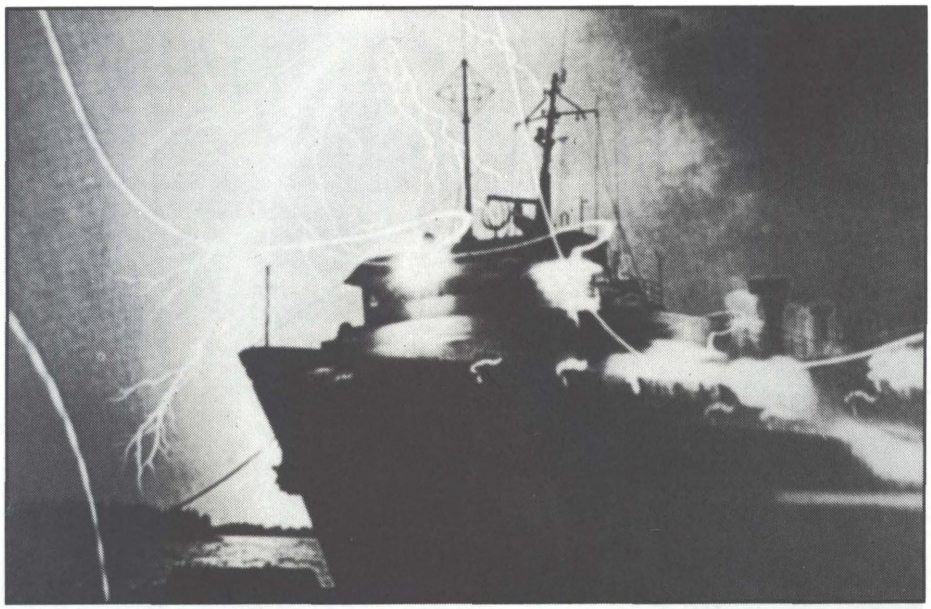
Kuglelyn i laboratoriet

Selvfølgelig har man i Sovjetunionen også foretaget laboratorieforsøg med kuglelyn. Forsøgene blev lavet i et forskningslaboratorium for plasmaoptik ved Statens Optiske Institut.

Lederen af dette videnskabelige institut, dr. Iwan Podmoschenki, sagde:

»Vi har valgt en utraditionel måde, og fællesopgaven (forskning i kuglelyn og deres eksperimentale reproducerbarhed) er ved stofanalyse at finde deres grundbestanddele, energiindhold og bevægelse. På vanlig måde er den elektrisk ladede kolde plasmas struktur nu formuleret og eksperimentelt bekræftet, og de betingelser, under hvilke et kuglelyn opstår, er nu fundet. Vi kunne i særdeleshed efterligne deres flugt i næsten alle variationer. Den kuglelynsmodel, vi benyttede, var en kugle lavet af spindelvævstynde tråde og med en diameter på 20 cm. Den blev anbragt i en simuleret tordenvejrsatmosfære, så den på alle »måder« kunne opføre sig som et naturligt kuglelyn.«

Udstyret til dette eksperiment var relativt simpelt: To runde elektroder med en diameter på omkring en meter. Til disse førtes en højspænding på ca. 100 kV. I begyndelsen lå trådkuglen stille på den jordede elektrode. Men da spændingen blev sat i vejret, steg kuglen op i luften og styrede mod den øvre elektrode, mens den svingede frem og tilbage. Mens spændingen steg, blev kuglens pendulbevægelser mindre, og

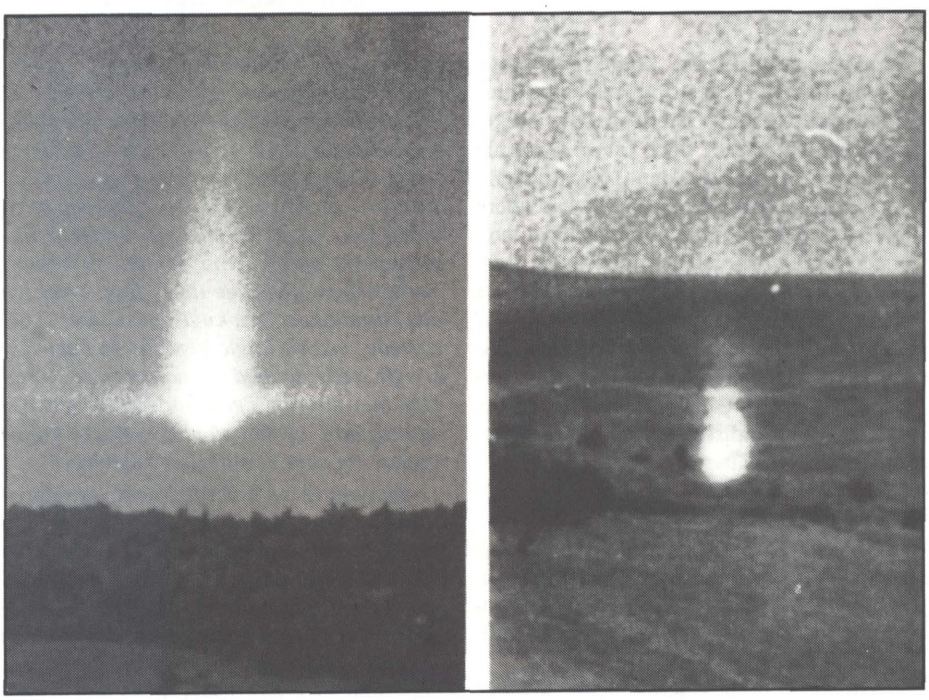
Skib omgivet af kuglelyn og elektrisk spænding under et voldsomt tordenvejr.
(Foto: Cuadernos de Ufologia, nr. 5. 1989).

til sidst svævede den ganske stille og frit i luften.

På trådgitteret opstod der som følge af koronaudladningen et plasmahylster. Det elektriske felt tiltrak ioner fra lavtemperaturplasmaet og dannede en svag afladningsstrøm mellem elektroderne. Uden at være i direkte kontakt trak den i luften frit svævende kugle via ionstrømmen energi til sig. Men modellens bevægelse, der undertiden lignede en myggesværms, blev tillagt den elektriske krafts hurtige og stærke svingninger. Den elektriske kraft tillader højst sandsynligt, at kuglelynet bevarer »programmet« for sin vekslende flugt.

Den elektriske afladning viser også nogle andre af naturfænomenets egenskaber, som f.eks. de tilfælde, hvor mennesker er kommet til skade. Her spiller to faktorer højst sandsynligt en væsentlig rolle. For det første sker der noget, når strømmen fra afladningen kommer i kontakt med huden i de særligt følsomme akupunktur punkter. Og for det andet danner der sig i skyerne nogle søjler, der for afladningen på en vis måde virker som en antenne, så kuglelynet kan få en større og endnu farligere elektrisk ladning.

Dermed har man i laboratoriet med utallige eksperimenter fået viden om en række af kuglelynenes fysiske parametre og egenskaber. Det drejer sig i det mindste om de »gennemsnits«-kuglelyn, der optræder i tordenvejr. Andre ting står dog også klart, som f.eks.: Hvad er den aktive substans i sådanne fænomener? Man formoder, at kuglelynet i al væsentlighed består af sammentrykkede, tråddannede aerosoler (aerosol = meget fint forstøvet stof). Og man ved, at strukturen i disse stoffer findes højt oppe i atmosfæren, hvor luftstrømmene ikke virker ødelæggende. Den elektriske afladning giver dem - i det mindste efter de sovjetiske fagfolks udsagn - muligvis en sfærisk (kugleformet) form.

Lysfænomen fotograferet over Gluj, Rumænien, den 16. september 1973 af Alf Sift. Ved nedslagsstedet var græsset presset ned i en cirkel, men ikke brændt. (Foto: SUFOI Fotoarkiv).

Stadig gådefuldt

Også med hensyn til kuglelyn bekræftes

Kuglelyn i farver

Den 2. august 1921 kl. 9 om morgenen befandt en 9-årig pige sig sammen med sin onkel på første sal i et hus i Hohenschaftlern i Isar-dalen. Udenfor buldrede tordenen. Gennem et åbent vindue fløj et kuglelyn ind i deres værelse, landede på gulvet og hoppede et par gange. Derefter rullede ildkuglen hen mod observatørerne. Kuglelynet havde en diameter på 20 cm, lyste meget stærkt og gennemtrængende og skiftede hele tiden farve. Til tider var det mørkegrønt, så karmoisin, så mørkeblåt og lysegult. Kuglelynet lyste kraftigt nok til, at det kunne ses i dagslys og var tydeligt alle vegne. Kuglen havde »antenner«. Kuglen befandt sig nu ved observatørernes bord og rullede så hen til kakkelovnen og så langs med dennes skorstensrør - hvor den lavede et tommelfingerbredt smeltespor. Til slut eksploderede den i luften med en støj som en oppustet papirspose og efterlod en lugt af ozon. På samme tid fløj kuglen 5 til 6 m. Den efterlod ingen spor. □

Ulrich Magin/Journal of Meteorology, nr. 12, p. 200, 1987.

Et kuglelyn på visit

En ukrainsk bonde fik brat afbrudt sin nattesøvn under et tordenvejr, da vejrets bulder og brag blev overdøvet af larm fra stuen. Da han kom derind, var ruderne smadret, gulvet havde sorte rande, og alle kontakter var revet ud af væggen. Mørket og uvejret fratog ham lysten til at gøre mere ved sagen, og han gik i seng. Men næste morgen viste det sig, at kuglelynet efter det hastige besøg i hans stue var faret ud på gaden, ramt et træ og røget tilbage, men denne gang røg det ind i bondens udhus, hvor det tog livet af bondens ko. □

Kilde:
Dagspressen, 15.06.1989.

den gamle selvfølgelighed: Undtagelsen bekræfter regelen. Det er nemlig sådan, at man i Sovjetunionen, såvel som i andre dele af verden, langsomt er ved at forstå, at kuglelyn er et sammensat fænomen. Men det er en kendsgerning, at for os er dette naturfænomen stadig noget gådefuldt, hvad det afsluttende tilfælde, der beskriver et særdeles stort eksemplar af kuglelynsfænomenet, også vil vise:

Den 3. november 1981 kolliderede militærpiloten B. Korotkow med et kuglelyn, da han i sit fly fløj med en hastighed på 520 km/t. Pludselig dukkede en ildkugle med en diameter på 5 m op lige foran hans fly. Den fløj gennem hele flyet som et spøgelse og eksploderede i halepartiet, hvorved yderbeklædningen blev beskadiget, og flyet tabte fremdriften. Ved en senere grundig undersøgelse blev det fastslået, at kuglelynet ikke havde været ubevægeligt og befundet sig et sted i luften, og flyet så var fløjet igennem det, derimod tydede alt på, at det en tid havde fløjet foran flyet. Det må derfor have fløjet med en hastighed på omkring 500 km/t! □

Referencer:

Wissenschaft in der UdSSR, nr. 5, september/oktober 1988.
Semlja i Wselennaja, oktober 1983, USSR.
Sputnik, (Digest der sowjetischen Presse), nr. 11/1983.

Kilde:
Journal für UFO-Forschung.

Oversættelse:
Flemming Rasmussen.

Læs også:
»*Hvad er UFOer?*« af Peter A. Hansen, UFO-NYT 3/78.
»*Problemer omkring UFOer og kuglelyn*« af Peter A. Hansen, UFO-NYT 5/78.
Adskillige notitser i UFO-NYT 6/85.

1001 BOGTITLER

Det er næsten som et eventyr at dykke ned i vores ca. 1.000 titler om ufoer, parapsykologi, okkultisme, helse mv. Vi har nye og antikvariske bøger til en billig penge.

Ring eller skriv efter gratis bogkatalog hos Andersen Bogservice, Klingseyvej 28, 2720 Vanløse (kun postordre), 31 71 72 25 (alle aftener kl. 20-22, mandage undtaget).

Vi er også interesseret i at købe bogsamlinger inden for de nævnte emner.

Andersen Bogservice

MJ-12 SAGEN

Et bevis på ufo-sløring? 1. del

Af Flemming Rasmussen.

Ligger USAs regering inde med svaret på ufo-gåden? Styrtede en »flyvende tallerken« virkelig ned i New Mexico i sommeren 1947, og bjærgede det amerikanske forsvar både den og dens besætning?
Oprettede den amerikanske præsident en yderst hemmelig ufo-forskningsgruppe, Majestic-Twelve (MJ-12)?
Er dokumenterne om denne gruppe ægte, eller skal de blot spille ufo-forskerne ud mod hinanden?

En dag i december 1984 modtager TV-produceren Jaime Shandera fra Los Angeles en brun konvolut fra en anonym person. Dette er der vel ikke noget mærkeligt i, for hver dag modtager mange mennesker anonyme breve. Men i denne konvolut er der alligevel noget særligt, en ufremkaldt 35 mm film. Da den bliver fremkaldt, viser den sig at indeholde et seks siders dokument, stemplet »Top Secret«, og et brev fra præsident Harry S. Truman til forsvarsminister James Forrestal.

Da disse tidligere hemmeligstemplede dokumenter på en måde beviste, at et ufo styrtede ned i New Mexico i sommeren 1947, blev de modtaget med kyshånd af forfatterne Charles Berlitz og William L. Moore, da det var en bekræftelse på de påstande, de kom med i 1980 i deres bog *The Roswell Incident* (på dansk *UFOet, der styrtede).*

Men lige siden disse dokumenter dukkede op, har de været en særdeles »varm kartoffel«, for bekræfter de en mere end 40 år gammel myte, eller er de blot en del af et spil, der skal skabe endnu mere forvirring? Eller er de måske endnu et forsøg på at slå mønt af mange menneskers godtroenhed? Lad os tage sagen op lige fra begyndelsen, se på den og dokumenterne, og døm så selv.

Historien

I den seriøse del af ufo-litteraturen kan man ikke finde beretninger om, hvad der egentlig skete i New Mexico i sommeren 1947. Så lad os i første omgang vende blikket mod føromtalte *The Roswell Incident,* hvorfra følgende stammer.

Løjtnant Walter G. Haut, der udsendte den famøse pressemeddelelse om ufo-nedstyrtningen i Roswell. (Foto: RAAF Yearbook 1947)

Natten mellem den 2. og 3. juli 1947 var det er forfærdeligt tordenvejr i området omkring Roswell i New Mexico, så da en lokal landmand hørte et særligt højt brag, tænkte han ikke nærmere over det, før han næste dag fandt en del vragrester på sine marker. Der gik dog flere dage, før han tog til den nærmeste by, der lå ca. 50 km fra hans ejendom. Han fortalte den lokale sherif om det skete. Samtidig viste det sig, at en anden landmand havde fundet en nedstyrtet »flyvende tallerken«, som han med

sin traktor havde trukket ind under et halvtag. Efter alt at dømme skulle vragresterne stamme fra den nedstyrtede »tallerken«. De to landmænd havde taget den med ro og ventet flere dage, før de henvendte sig til myndighederne, men herefter tog sagen pludselig fart.

Den 7. juli 1947 omkring kl. 16.00 ringede telefonen hos den lokale radiostation KOAT i Albuquerque, New Mexico. Det var en opringning fra radiostationen KSWS i Roswell, også New Mexico. KSWS havde ikke selv en fjernskriver, så man henvendte sig som regel til KOAT, når der var noget, man ønskede sendt ud over fjernskrivernettet. Da man løftede røret hos KOAT, lød en meget ophidset stemme i den anden ende: *»Vær parat til et scoop! Vi vil meget gerne have dette sendt over ABC-nettet med det samme. Hør godt efter! En flyvende tallerken er forulykket... nej jeg laver ikke sjov. Den styrtede ned i nærheden af Roswell. Jeg har været på stedet og set den. Den ligner en sammenkrøllet vaskebalje. En kvægfarmer har med sin traktor halet den ind under et halvtag til kvæget. Hæren er i færd med at føre den væk. Hele området er nu afspærret. Og få det her med: De siger noget om, at der skal være små mænd om bord... Begynd at sende dette på fjernskriveren, mens jeg endnu er ved telefonen.«*

Hos KOAT begyndte man straks at sende meddelelse over fjernskriveren, som pludselig gik i stå. Dette fortalte man til KSWS, hvor stemmen ikke bare lød ophidset, men også under pres. Det var, som om vedkommende talte med nogen. Pludselig begyndte fjernskriveren igen at tikke. Den skrev en meddelelse direkte til KOAT. Afsenderen identificerede sig ikke, og tonen var formel og kommanderende: *»Giv agt Albuquerque: Send ikke. Gentager send ikke denne meddelelse. Stands straks kommunikationen.«*

Da KOAT stadig havde KSWS i telefonen, fortalte man, hvad man lige havde modtaget over fjernskriveren og spurgte, hvad man nu skulle foretage sig. Svaret fra KSWS var kort og præcist: *»Glem det hele. Omtal det ikke for nogen!«*

Nyheden siver ud

På trods af denne lille påståede episode mellem de to radiostationer, fik offentligheden alligevel kendskab til sagen og det endda på en anden måde, end man skulle have forventet. For (igen ifølge *The Roswell Incident)* den 8. juli 1947 udsendte presseofficeren på Roswell-basen, løjtnant Walter Haut, uden først at have indhentet tilladelse fra basens kommandant, oberst William Blanchard, følgende pressemeddelelse:

»De mange rygter om flyvende tallerkener blev i går bekræftet, da 8. luftstyrkes 509. bombeeskadrilles efterretningstjeneste via en af de lokale kvægavlere og sheriffen i Chaves County var så heldig at komme i besiddelse af en flyvende tallerken. Det flyvende objekt landede på en ranch i nærheden af Roswell i sidste uge.

Da kvægavleren ikke har telefon, opmagasinerede han tallerkenen, indtil han kunne kontakte sheriffens kontor, der herefter underrettede major Jesse A. Marcel 509.'s efterretningstjeneste.

Der blev straks skredet til handling, og tallerkenen blev hentet hos kvægavleren.

Den blev besigtiget på Roswell flyvebase og dernæst af major Marcel videregivet til højere militære instanser.«

Denne pressemeddelelse var ikke just populær hos løjtnant Walter Hauts overordnede. Chefen for 8. luftstyrke, brigadegeneral Roger Ramey, blev alarmeret af flyvevåbenets souschef, generalløjtnant Hoyt Vandenberg. General Ramey »tog hurtigt over« og holdt en pressekonference, hvor han hurtigt ændrede den nedstyrtede genstand fra en »flyvende tallerken« til en »vejrballon«. Han fremviste endog resterne af en vejrballon på sit kontor for de nysgerrige journalister. Senere vidneudsagn fra landmænd, soldater, politifolk m.v. beskriver 4 døde »ufonauter«.

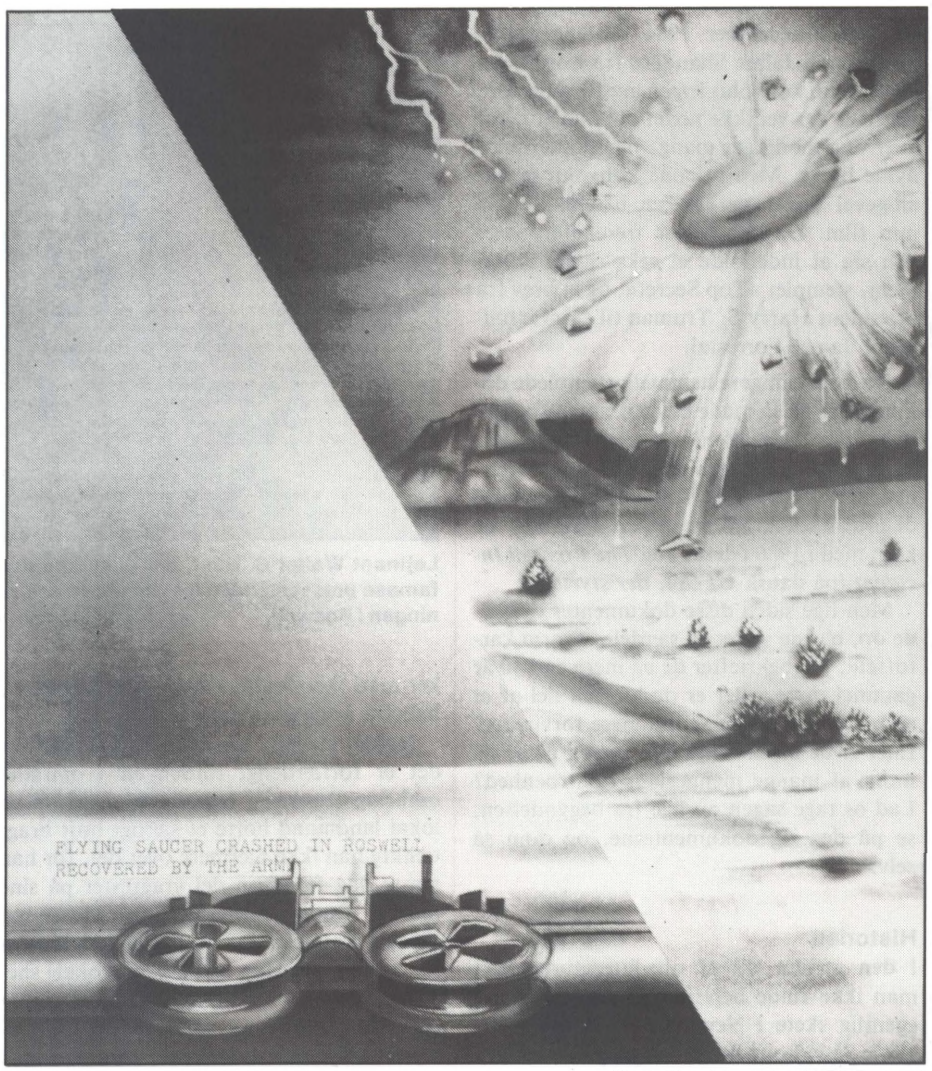
Denne hændelse, der hurtigt blev mørkelagt, kom kun to uger efter Kenneth Arnolds berømte observation, der samtidig skabte begrebet »flyvende tallerkener«, og efter adskillige rapporter om observationer i New Mexico og Arizona.

General Rameys pressekonference og vejrballonforklaring lukkede munden på journalisterne, selv om den måske lød lidt søgt. For det første var vejrballoner almindelige i det område, så lokalbefolkningen var vant til dem, og for det andet ville efterretningsofficeren, major Marcel, selvfølgelig kunne genkende en vejrballon, når han så en. Men journalisterne og offentligheden accepterede altså »forklaringen«, primært, fordi ingen uden for flyvevåbenet havde adgang til materialet, og selvfølgelig fordi major Marcel blev beordret til ikke at diskutere hændelsen.

Det var så ifølge Charles Berlitz og William L. Moore, hvad der skete i New Mexico hin sommer.

Nedstyrtningen i ufo-litteraturen

I 1950 udkom Frank Scullys bog *Behind the Flying Saucers,* hvori han hævder, at der indtil da havde været 4 tilfælde af nedstyrtede ufoer, hvor regeringen havde bjærget såvel »tallerkener« som besætningsmedlemmer. Et af disse tilfælde skulle være Roswell-tallerkenen, vist nok fejlagtigt placeret ved Aztec, New Mexico (noget, der stadig »spøger« i en del bøger). I øvrigt blev Frank Scullys bog, der blev en bestseller, afvist som pure opspind, blandt andet fordi han ikke ville opgive sine kilder. Det viste sig da også senere, at disse kilder var af meget tvivlsom karakter. Kilderne var nemlig to »bondefangere«, der af andre

(Illustration: International UFO Reporter)

grunde blev dømt for flere tilfælde af bedrageri (se UFO-VISION 1987, side 11 og 12; »Små grønne mænd og krussedullebassen»).

I de næste 30 år var der ligesom ro om sagen, men i 1980 blev der atter pustet liv i de »nedstyrtede tallerkener« med den tidligere omtalte *The Roswell Incident* skrevet af Charles Berlitz (kendt for bøgerne om Bermuda-trekanten) og William L. Moore (kendt for bogen om Philadelphiaeksperimentet). Ideen til bogen kom egentlig fra atomfysikeren og ufo-forskeren Stanton T. Friedman, der hørte om nedstyrtningerne, de døde besætningsmedlemmer og radiostationsintermezzoet under en foredragsturne i Nordamerika engang midt i 1970erne. Han fortalte det, han havde hørt, til William L. Moore, der så sammen med Charles Berlitz skrev bogen. Den beskriver i detaljer omstændighederne omkring opdagelsen og behandlingen af det nedstyrtede ufo og flyvevåbenets røgslør. Bogen er, efter hvad forfatterne oplyser, blandt andet baseret på interviews af mere end 60 personer, der enten direkte var involveret i opdagelsen af ufoet eller den senere transport af dette til Wright-Patterson flyvebasen eller på anden hånd havde kendskab til dette.

Om Charles Berlitz og William L. Moore bygger deres påstande på en virkelig hændelse er svært at bedømme, for påstand står mod påstand. Flere kilder er nemlig af den modsatte opfattelse. Ifølge en af dem fandt nedstyrtningen slet ikke sted, og den landmand, der fandt vragdelene på sine marker, skal have indrømmet over for nyhedsbureauet AP, at han fandt vragdelene, som han identificerede som dele fra et ballonbåret radarmål, allerede den 14. juni 1947, altså hele to uger før den påståede hændelse og en god uge før den »første rigtige ufo-observation« i nyere tid.

Begrebet »flyvende tallerkener« havde knapt fejret sit 40 års jubilæum, før den engelske, professionelle violinspiller Timothy Good (kendt for bogen »George Adamski - The Untold Story«, som han var medforfatter til) på ny tog fat i »de flyvende tallerkener« og i særdeleshed de nedstyrtede i bogen *Above Top Secret,* hvori det er Aztec og ikke Roswell, der er »ulykkesstedet.«

Roswell-episoden og andre lignende tilfælde har altså på godt og ondt tumlet rundt i ufo-litteraturen de sidste mere end 40 år. Og for lige som at runde historiens gang lidt af, kan det også nævnes, at denne lidt »spegede« affære indirekte er blevet filmatiseret i 1980 i filmen *Hangar 18,* der dog ikke gjorde sig lige så bemærket som de bøger, der er skrevet om tilfældene.

En myte får nyt liv

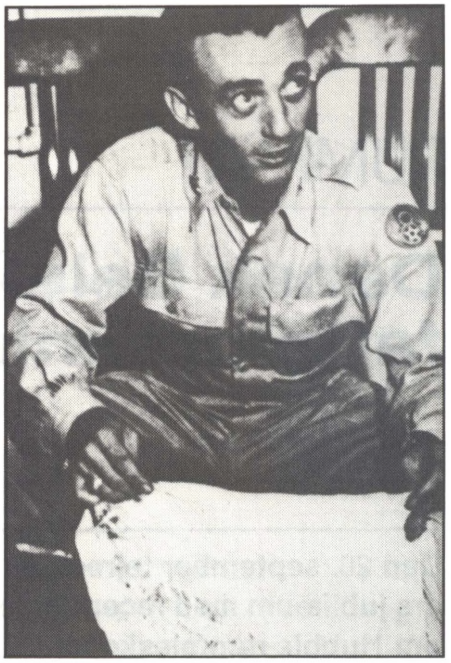
Allerede i 1982, da William L. Moore havde forsket på egen hånd i den amerikanske regerings ufo-sløring i halvandet år, begyndte han at tale om, at den amerikanske regering, som en logisk ting, måtte have haft oprettet en yderst hemmelig organisation til undersøgelse af de nedstyrtede ufoer. Samtidig indledte han et samarbejde med atomfysikren og ufo-forskeren Stanton T. Friedman og TV-produceren Jaime Shandera. Og meget belejligt for ham blev der som nævnt i begyndelsen pustet nyt liv i Roswell-episoden i december 1984, da Jaime Shandera modtog en film med nogle dokumenter, der skulle bevise, at nedstyrtningen ved Roswell, New Mexico, virkelig havde fundet sted først i juli 1947.

Som en parallel til dette amerikanske eventyr offentliggjorde englænderen Timothy Good de samme dokumenter i sin bog *Above Top Secret* næsten samtidig med, at William L. Moore udsendte sit newsletter *FOCUS.* Mens vi ved, hvordan Jaime Shandera og William L. Moore modtog deres kopier af dokumenterne, vil Timothy Good ikke oplyse, hvor han har sine fra. Det eneste, han har fortalt, er, at hans forskning bragte ham til USA i 1986, hvor han fandt ud af, at den hemmelige organisation MJ-12, virkelig havde eksisteret. Spørgsmålet er, om han fik sine kopier fra William L. Moore, eller det var omvendt?

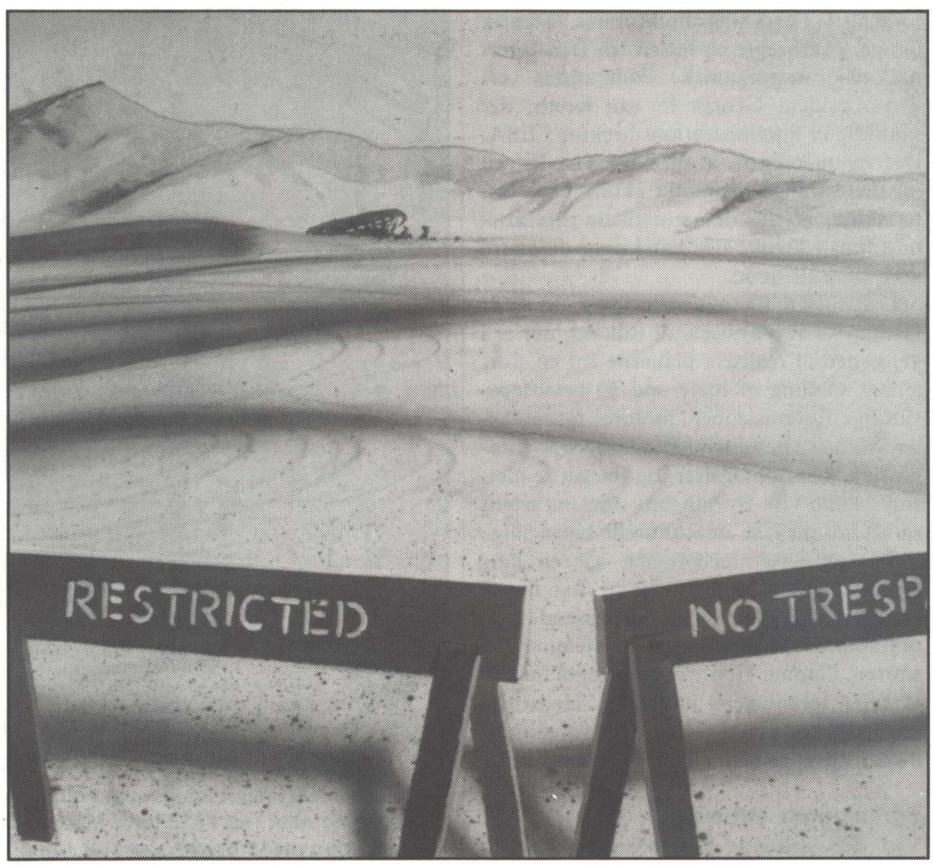
I begyndelsen af 1987 opstod der en del rygter, der stort set kun kom fra William L. Moore, om, at den amerikanske regering ville offentliggøre nogle tidligere hemmeligstemplede dokumenter om ufoer. Netop som sagen var ved at dø ud, kunne William L. Moore som den første i USA offentliggøre dele af disse dokumenter i sit newsletter *FOCUS* den 30. april 1987. Den 31. maj fulgte avisen *London Observer,* og den 13. juli 1987 udkom Timothy Goods bog *Above Top Secret.*

I disse dokumenter hævdes det kort og godt, at den amerikanske regering kort efter den anden verdenskrig oprettede en yderst hemmelig efterretningstjeneste, »Majestic-12«, med direkte reference til præsidenten. Problemet med denne historie er, at de papirer, det drejer sig om, kommer fra en anonym kilde! Og derfor i princippet burde være fordækte, men er de det? Lad os se dem efter i sømmene.

Fortsættes i næste nummer.

Major Jesse Marcel sidder med vragrester fra nedstyrtningen. Pressefolkene fik lov til at tage deres billeder, men måtte ikke undersøge delene nærmere.
(Foto: Fort Worth Star-Telegram)

(Illustration: International UFO Reporter)

RUMFART

Dansk Selskab for Rumfartsforskning - 40 år

Af Ole Henningsen.

Den 20. september fejrede en fremsynet dansk forening sit 40 års jubilæum med reception og et stort foredragsarrangement om Hubble-rumteleskopet.

Ved receptionen var foreningens stifter og første formand, daværende flyverløjtnant Erling Buch Andersen, til stede og blev af foreningens nuværende formand, Morten Olsen, behørigt hyldet for sin indsats i foreningens første pionérår.

Den europæiske rumfartsorganisation ESA's generaldirektør, Reimar Lüst, var repræsenteret ved nordmanden Arne Petersen, der er chef for Planetary and Space Science Division, ESTEC.

Reception på H.C.Ørsted Instituttet

Receptionen i anledning af jubilæet blev afholdt på H. C. Ørsted Instituttet, hvor kontorchef i Forskningsdirektoratet, Henrik Grage, overbragte en hilsen fra Den Internationale Astronautiske Føderations verdenspræsident George P. van Reeth, der samtidig er administrationsdirektør i ESA. Det var meningen, at direktør Teit Ritzau på dette tidlige tidspunkt skulle have løftet sløret lidt for den storstilede rumfartsudstilling i Tivoli, men han kunne desværre ikke være til stede.

Foreningen fik overrakt gaver, bl.a. af Danmarks Flyvemuseum i Billund, der er i gang med at realisere planerne for en stort anlagt samling af mere end 50 bevaringsværdige flyvemaskiner, motorer og modeller. Man er i besiddelse af over 15.000 fotografier, båndoptagelser og meget andet, som skulle vise flyvningens og rumfartens samfundsmæssige og kulturelle betydning.

Til stede ved receptionen var en lang række kendte forskere inden for dansk astronomi og rumfart og tilgrænsende fagområder. Et af foreningens medlemmer fra starten, Gunnar Hellstrøm, var også med til at fejre foreningens jubilæum. Hellstrøm har indtil for nylig trofast tjent foreningen med sit engagement i bestyrelsesarbejdet.

Foreningens stiftelse

Ved den stiftende generalforsamling den 20. september 1949 var der 12 medlemmer til stede. Der blev opstillet vedtægter for foreningen, hvis formål bl.a. er at fremme rumfartens udvikling med fredelige mål for øje. Man søger gennem massemedierne at stimulere offentlighedens interesse for og støtte til den fredelige rumfart og forsøger at styrke den danske deltagelse i rumfartsforskning og specielt det europæiske rumfartssamarbejde inden for ESA.

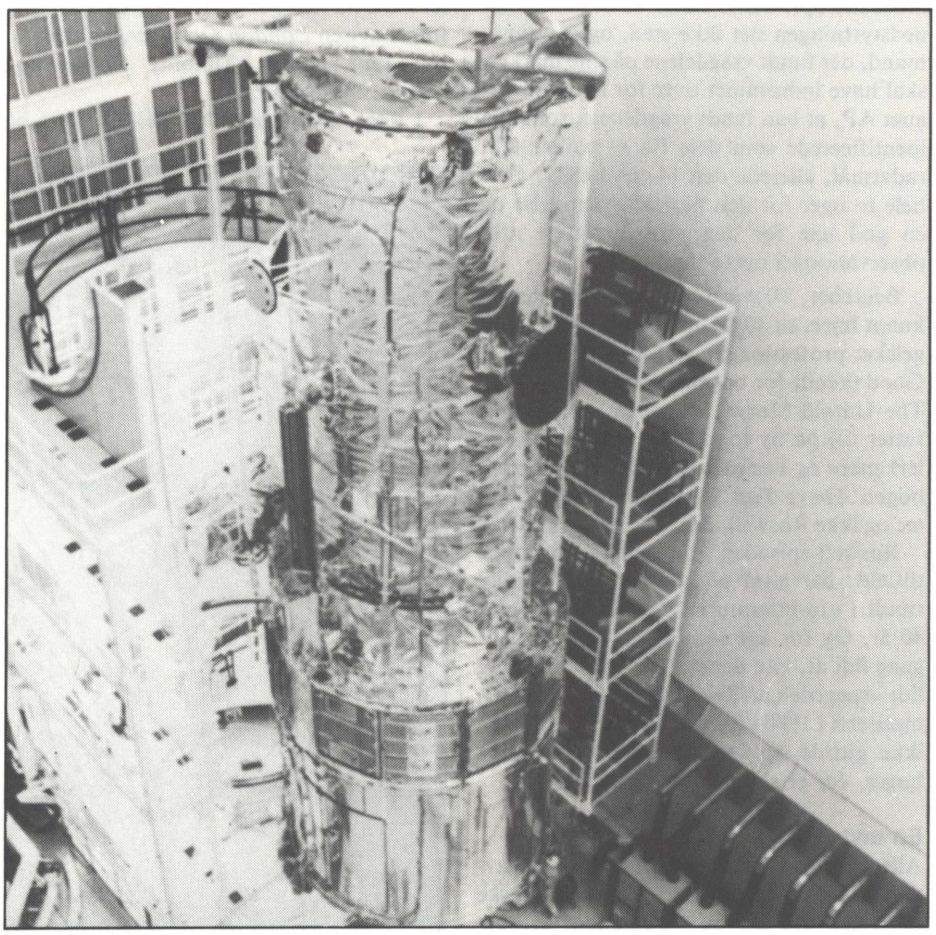
Foreningens daværende næstformand, civilingeniør Leo Hansen, deltog i den første internationale astronautiske kongres, der blev afholdt i Paris i 1950, og man indmeldte foreningen i British Interplanetary Society samt det tyske Gesellschaft für Weltraumforschung i Stuttgart. Til gengæld optog Dansk Selskab for Rumfartsforskning tre af GfW's bestyrelsesmedlemmer som ikke betalende medlemmer, heriblandt en af rumfartens pionerer, ærespræsident i GfW, professor Hermann Oberth, der vil være UFO-NYT's læsere bekendt for sin interesse også for UFO-fænomener. Nogle af vore ældre læsere vil sikkert med glæde erindre professor Oberth's glimrende UFO-foredrag på SUFOI's kongres i Fredericia i 1966.

I anledning af jubilæet fik foreningen også overrakt et foto af professor Hermann Oberth.

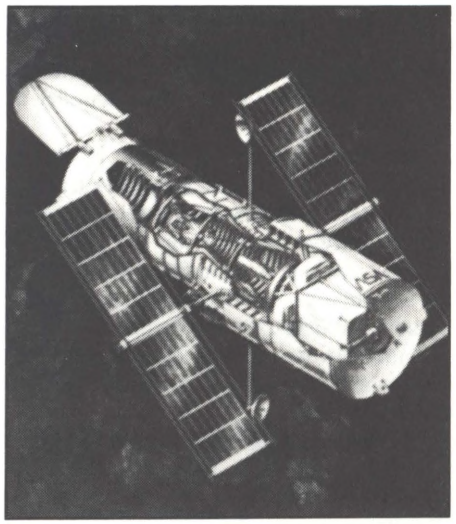
UFO'er til debat

UFO'er har også været til debat i Dansk Selskab for Rumfartsforskning, der på et tidspunkt førte navnet Dansk Interplanetarisk Selskab. Man måtte endda sidst i halvtredserne skifte navn til Dansk Astronautisk Forening for ikke at blive forvekslet med den daværende UFO-forening Dansk Interplanetarisk Selskab for Kontakt.

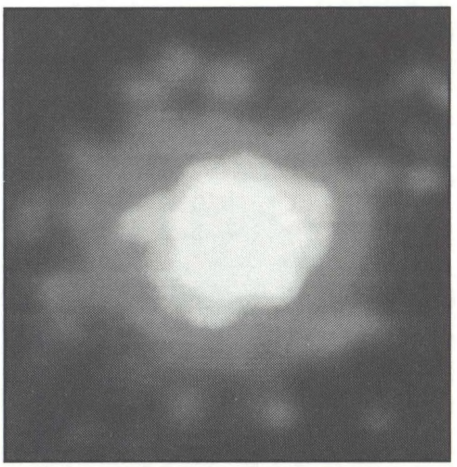
Dr. med. Erik O. Errebo-Knudsen holdt i 1959 et foredrag i Dansk Astronautisk

Hubble-rumteleskopet under opbygning. Teleskopet har en længde på 13,1 m, en diameter på 4,25 m og vejer i alt 11,25 tons. Man får et indtryk af den enorme størrelse ved at prøve at få øje på den medarbejder, der står forneden til højre for teleskopet.

På denne tegning over Hubble-rumteleskopet i omløb om Jorden ses spejl og videnskabelige instrumenter. Den europæiske rumorganisation, ESA, har bl.a. bidraget med de enorme solpaneler, der skaffer strøm til de videnskabelige eksperimenter. Teleskopets bane vil ligge ca. 450 km over Jorden med et baneomløb på ca. 95 minutter.

Rumteleskopet har mange videnskabelige opgaver, og der stilles store forventninger til resultaterne. På disse billeder har man manipuleret med en optagelse af stjernetågen M15 for at illustrere, hvor stor en opløsningsevne, man formoder at få fra teleskopets optagelser. Øverst vises en »normal« astronomisk optagelse af en stjernetåge. Nederste billede viser, hvad man forventer sig af samme optagelse fra Hubble-rumteleskopet.

Forening, hvori han »rammede en pæl gennem troen på de flyvende tallerkener fra rummet«. Med baggrund i omtale af mere jordnære projekter, ville det dog ikke undre Errebo-Knudsen, om der en dag ville dukke en menneskeskabt flyvende tallerken op. Dette er dog som bekendt ikke sket.

Dansk Astronautisk Forening har gennem en meget lang årrække med regelmæssige mellemrum arrangeret foredrag med glimrende foredragsholdere inden for emnerne rumfart og astronautik. Medlemmerne af foreningen modtog så endvidere det velredigerede tidsskrift »Nytt om Romfart«, udgivet af Norsk Astronautisk Forening.

Udgivelse af nyt blad

Gennem de seneste år har foreningen oplevet en opblomstringstid bl.a. med yngre entusiastiske bestyrelsesmedlemmer som drivkraft. Man har igen antaget det gamle navn Dansk Selskab for Rumfartsforskning, og man har netop påbegyndt udsendelse af det lille tidsskrift Dansk Rumfart.

Det virker måske nok ejendommeligt, at foreningen ikke har haft en større gennemslagskraft i årenes løb. Hertil siger foreningens formand, Morten Olsen:

»Ingen af selskabets stiftere havde erhvervstilknytning til rumfartens tekniske discipliner – hvorfor man i øvrigt også hurtigt opgav enhver tanke om at anstille praktiske forsøg.

Danmark var i 1949, ja, så sent som i 1960 et decideret landbrugsland, hvor den erhvervsøkonomiske relevans af at opbygge en rumfartsindustri måtte forekomme særdeles hypotetisk – et meget tungtvejende argument i en nation som den danske. Det kan derfor ikke undre, at det ikke dengang lykkedes selskabet at spille nogen samfundsmæssig rolle for udviklingen af dansk rumfart.«

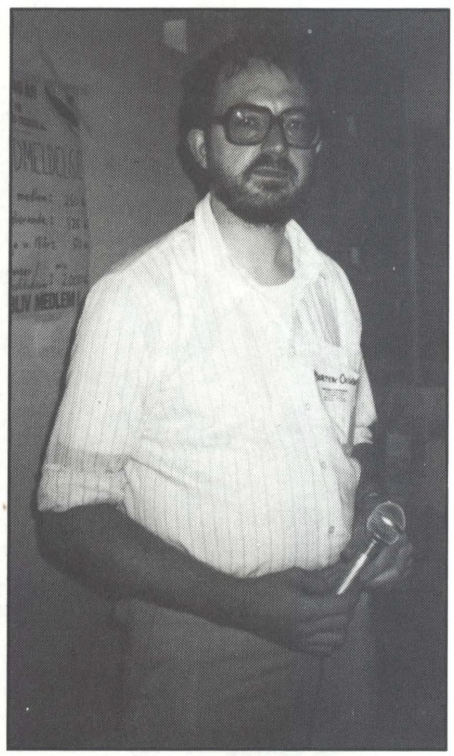
Morten Olsen siger om den nuværende situation: *»Danmarks udvikling til en eksportbaseret industrination og vort medlemskab af ESA fra 1975 skaber nye muligheder. Ja, ikke blot nye muligheder for, men også en decideret nødvendighed af, at alle borgere med interesse for rumfart går sammen om en styrket dansk indsats på rumfartsområdet og en intensiveret udnyttelse af de videnskabelige, teknologiske og økonomiske resultater af rumfarten. Dansk Selskab for Rumfartsforskning bør blive det forum, hvor forskere, teknikere, erhvervsfolk, politikere, embedsmænd, pressen og interesserede lægfolk sætter hinanden stævne for at udveksle viden, erfaringer, synspunkter og ideer om den aktuelle og fremtidige rumfartsindsats.«*

Fremtiden mod planeterne

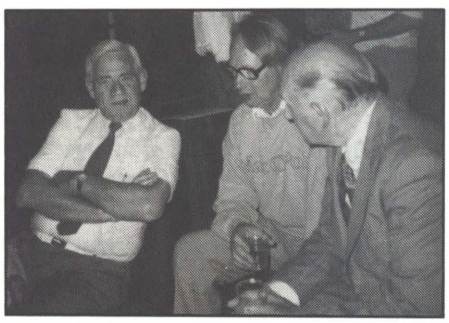
Morten Olsen er ikke bekymret for fremtiden: *»Det tiår, som nu venter selskabet, før det i 1999 kan fejre sit 50 års jubilæum på tærskelen til et nyt årtusinde, tegner til at blive lige så indholds- og begivenhedsrigt som alle de første 40 år tilsammen: En lang række videnskabelige sonder og satellitter, nye omfattende satellitkommunikationsprogrammer, intensiveret udforskning af Jorden fra rummet, ekspeditioner til Månen og Mars, samt først og sidst: etableringen af en permanent bemandet, international rumstation med europæisk deltagelse og herunder en europæisk rumfærge, Hermes, det første spæde skridt mod autonom europæisk rumfart. En milepæl i dette tiår bliver det Internationale Rumår i 1992, som med temaet »Mission to Planet Earth« vil give selskabet chancen for at åbne Danmarks øjne for potentialet i rumbaseret Jordobservation. Gid de næste 40 år må se både danske mænd og kvinder flyve mod planeterne!«*

Hubble rumteleskopet

Efter jubilæumsreceptionen afholdtes et velbesøgt offentligt møde om Hubble rumteleskopet og dets forskellige anvendelser. Der var oplæg af Peter Jakobsen fra Space

Dansk Selskab for Rumfartsforsknings nuværende formand Morten Olsen.
Foto: Ole Henningsen.

Stifteren af Dansk Selskab for Rumfartsforskning Erling Buch Andersen (tv.) i samtale med bl.a. Gunnar Hellstrøm (th.) medlem fra starten og mangeårigt bestyrelsesmedlem. Foto: Ole Henningsen.

Telescope Project, ESTEC, astronomen Leif Hansen fra Astronomisk Observatorium, fysikeren Poul Olesen fra Niels Bohr Instituttet samt afdelingsleder Ole Steensen fra ElektronikCentralen i Hørsholm.

Selve rumteleskopet vil efter de nuværende planer blive opsendt med rumfærgen Discovery den 26. marts 1990 og placeret i sin bane ca. 450 km over Jordens overflade.

Og forventningerne til resultaterne fra de mange videnskabelige instrumenter om bord er store.

Løses mange gåder?

Man regner med at kunne se syv gange længere ud i universet end med noget tidligere teleskop, nemlig op til 15 milliarder lysår! Man vil altså kunne se helt tilbage til tidspunktet for universets fødsel! Forskerne håber også, at man kan afgøre spørgsmålene om »the Big Bang«, »Kosmiske Strenge« og »Sorte Huller«.

Man regner endvidere med, at teleskopets instrumenter vil 300-doble antallet af synlige stjerner.

Man håber på, at teleskopet vil kunne fungere i ca. 15 år. Inden for denne årrække vil en del instrumenter blive ødelagt og endvidere forældet. Dette rådes der imidlertid bod på, idet det er meningen, at astronauter skal besøge rumteleskopet og reparere og udskifte defekte instrumenter.

Rumteleskopet er opkaldt efter den berømte amerikanske Edwin Powell Hubble, der døde i 1953.

Teoretiske planer for et rumteleskop blev udkastet af professor Hermann Oberth allerede i hans første bog »Die Rakete zu den Planetenraumen«, der udkom i 1923 efter at være blevet afvist som afhandling ved universiteterne.

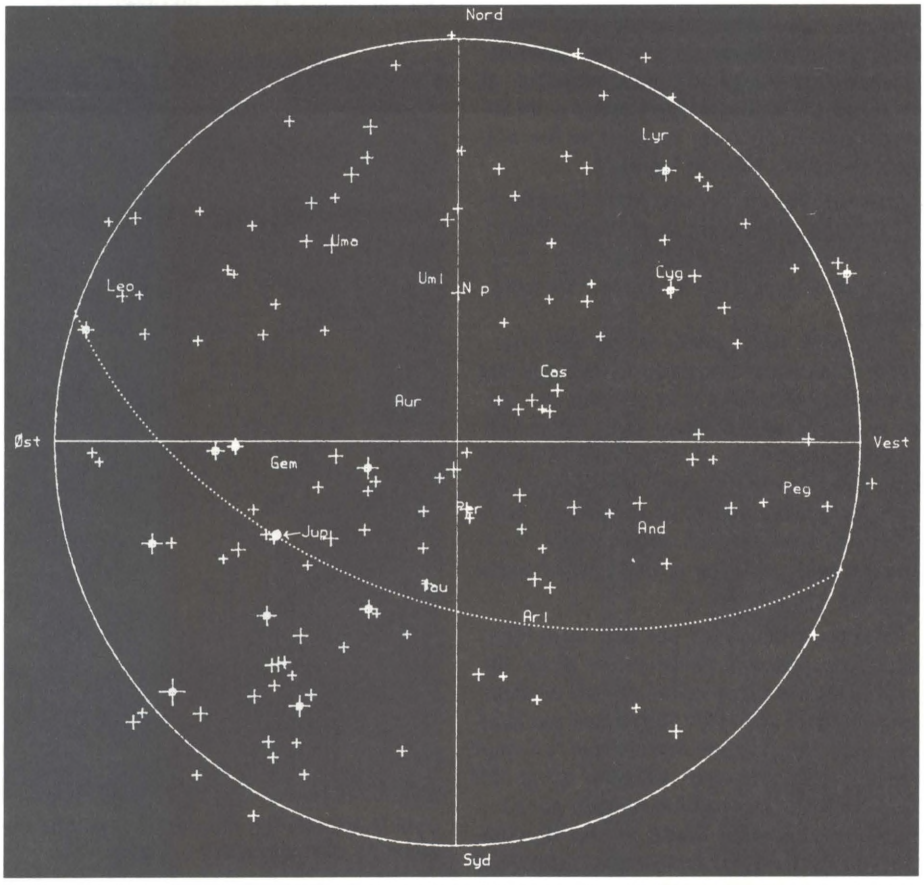
Det nuværende teleskopprojekt har været undervejs i 12 år og har kostet 10 milliarder kroner.

Så, pøj, pøj, med opsendelsen i 1990! □

ASTRONOMI

Kig på himlen

Ved Henrik Hartmann.
Observatoriet i Rude Skov.

Kortet viser stjerner klarere end størrelse 3.5, sådan som de står i forhold til horisonten set fra en position nær Århus den 15. januar 1990 klokken 20.

På dette tidspunkt er der kun én planet synlig, nemlig Jupiter, som desværre er blevet tegnet lige oveni en af stjernerne i Tvillingerne (Gem). Den er derfor blevet forsynet med en lille pil.

Hvis du alligevel er ude for at kigge stjerner, så prøv at se efter nordlys i nordvest. Det kræver, at der er helt mørkt, ingen Måne eller gadelys, men så er der til gengæld også gode chancer, da solpletaktiviteten er høj for tiden.

Der er anvendt følgende forkortelser for stjernebilledernes navne:

Per	Perseus	Gem	Tvillingerne	Aur	Kusken
And	Andromeda	Cas	Cassiopeia	Uma	Store Bjørn
Umi	Lille Bjørn	Leo	Løven	Peg	Pegasus
Cyg	Svanen	Lyr	Lyren	Aql	Ørnen
Her	Herkules	Boo	Bootes	Vir	Jomfruen
Oph	Ophiucus	Sag	Skytten	Sco	Skorpionen

□

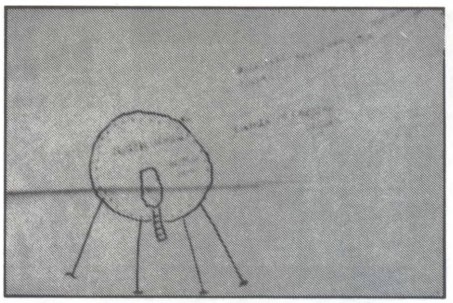

Nordlyset modsvares altid af et Sydlys. Det følger få sekunder senere.

Foto: SUFOI Fotoarkiv.

UFO-feber i Sovjet

Af Kim Møller Hansen.

Tegning lavet af skolebørn, som så rumskibet lande i en park i Voronezh.

Sovjetiske videnskabsmænd har bekræftet, at gigantiske skabninger med små hoveder kravlede ud af et UFO og gik en aftentur i byen Voronezh, 500 km syd for Moskva.

Et kugleformet UFO landede midt i en sovjetisk park. Ud steg tre »mænd« i sølvfarvede dragter og bronzefarvede støvler. På brystet havde de en slags sort skive. De var 3-4 meter høje og havde et lille hoved med tre øjne. De gik en tur sammen med en robot rundt om den skinnende »kugle«, hvorefter de forsvandt ad en luge ind i kuglen og lettede igen.

Indbyggerne blev opskræmte, og de tilkaldte videnskabsmænd undersøgte stedet med »specielle måleinstrumenter«. De fandt en fordybning med en diameter på 20 cm og fire dybere huller. Desuden fandt de to uidentificerede sten eller klippestykker. En analyse har vist, at de ikke stammer her fra jorden. »Men flere analyser er nødvendige«, udtaler Genrikh Silanov, der er leder af det Geofysiske Laboratorium i Voronezh. — Alt dette ifølge det sovjetiske nyhedsbureau TASS.

Avisen Sovjetskaya Kultura kunne supplere med oplysninger om, at ét af væsnerne havde rettet en strålepistol mod en 16-årig dreng, der øjeblikkelig forsvandt. Han kom atter til syne, da rumskibet forlod stedet. Tre børn havde set de fremmede væsner i Voronezh den 27. september. Andre beboere i byen (der har 800.000 indbyggere) havde set ufoer i dagene mellem 23. og 29. september.

En unavngiven sovjetisk videnskabsmand påstår, at russiske forskere har fået kontakt med i hvert fald én udenjordisk civilisation, og at de har flere timers kommunikation med den på bånd.

Den danske presse har i dagene 10.-12. oktober bragt lidt forskellige versioner af denne historie - dog tydeligt fra samme kilde - og uden én eneste kritisk kommentar. Lidt mere skeptisk var det jugoslaviske pressebureau, Tanjug, der skriver:

»I lyset af denne masseinvasion er det besynderligt, at der ikke har været nogen reaktion - eller i det mindste en erklæring - fra det sovjetiske forsvarsministerium.«

Hvad skal man mene?

Ovenstående oplysninger stammer fra danske og udenlandske avisudklip, som vi har fået tilsendt af læsere, som gerne vil vide, hvad SUFOI mener om sagen.

Umiddelbart skulle man tro, at historien stammer fra den amerikanske avis National Enquirer, der er kendt for at behandle sandheden temmelig utraditionelt. Men kilden er det amerikanske pressebureau AP, der har oplysningerne fra TASS, der jo ikke ligefrem er kendt for at have humoristisk sans.

Onde tunger mener, at russerne har givet amerikanerne en fed løgn, som de straks vil puste op, således at russernes indenrigspolitiske problemer kan gå i glemmebogen for en tid.

En talsmand fra TASS blev spurgt, om det hele ikke var en spøg, hvortil han svarede: »TASS spøger aldrig. Begynder vi at spøge, holder vi op med at eksistere.«

Siden perestrojka-bølgen er begyndt at rulle ind over Sovjet har flere og flere fantastiske ufo-beretninger fundet vej til avisernes spalter. Man fristes til at tro, at ef-

SUFOIs aktivitetskalender

Vinter 1989-90

Møder i SUFOIs Aalborg-gruppe:

Januar 1990:
3. januar kl. 19-22: Åbent møde i lokalafdelingen.
17. januar kl. 18.15: Rundvisning på Nordjyllands Radio.

Februar 1990:
7. februar kl. 19-22: Åbent møde i lokalafdelingen.
20. februar kl. 19-22: Offentligt foredrag, biblioteket, Hadsundvej 35, Aalborg.

Marts 1990:
14. marts kl. 19-22: Åbent møde i lokalafdelingen.

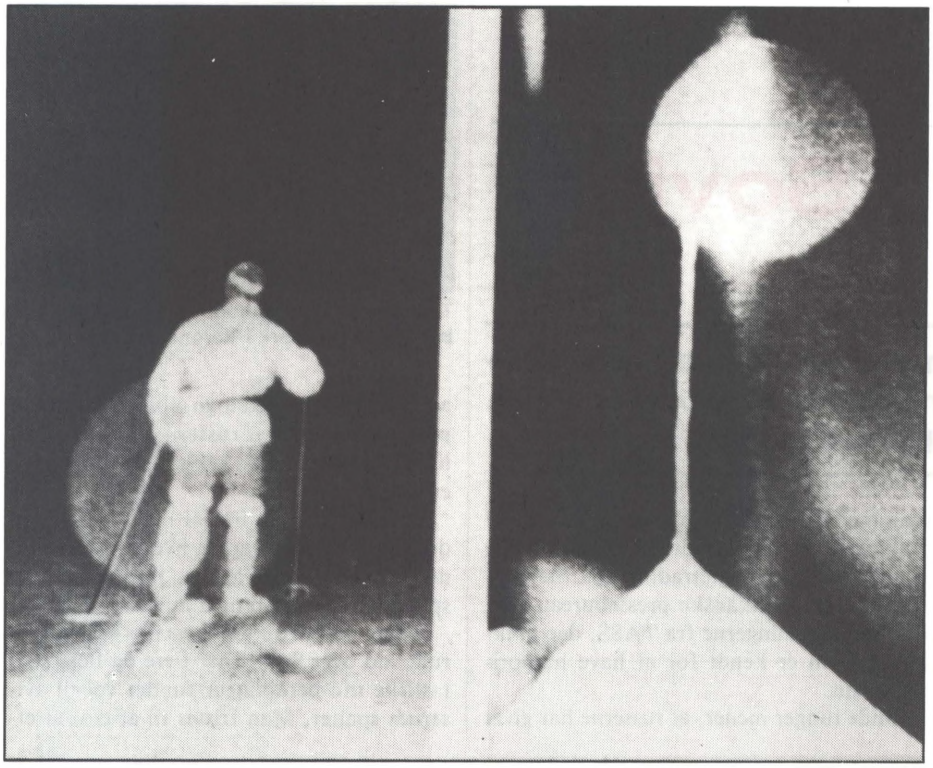
Oplysninger om mødested m.v.:
Jann Stausholm, tlf. 98 17 85 39.
Torben Birkeholm, tlf. 98 14 70 97.

Deltag i hyggeligt samvær i **SUFOIs lokalgrupper:**

Århus-gruppen:	Inge Svane, tlf. 86 99 92 39
Silkeborg-gruppen:	Peter Nørgård, tlf. 86 80 13 15
Fredericia-gruppen:	Bent Eriksen, tlf. 75 92 00 81
Svendborg-gruppen:	Frank Lerbæk, tlf. 62 21 39 46
Københavns-gruppen:	Arne S. Petersen, tlf. 31 75 27 12

Alle abonnenter er meget velkomne til at deltage i disse uforpligtende møder, hvor der drøftes rapporter, holdes mindre foredrag og diskuteres alle de emner, som optager medlemmerne.

- Savner du et foredrag i netop dit område, så kontakt: Karin Bøger, tlf. 42 24 17 02.
- Har du husket at tilmelde dig SUFOIs **kursus for rapportoptagere?** (se artiklen i UFO-NYT nr. 2/89)

Disse to fotos blev bragt i avisen Pravda den 12. oktober og skulle vise runde, orangelysende objekter nær ved byen Perm i juli måned. (Foto: Pravda)

terhånden som perestrojka slår igennem i Sovjet, vil vi se mere og mere vrøvl i den sovjetiske presse på lige fod med det, der skrives i den vestlige presse, når agurketiden sætter ind.

Vi mener, at historien er usædvanlig tyndbenet. Det er ikke oplyst, *hvornår* hændelsen (hændelserne?) har fundet sted, *hvor* det præcis er foregået, og *hvem* alle de unavngivne videnskabsmænd er.

SUFOI har gode kontakter i Østeuropa, og vi vil igennem disse forsøge at finde ud af, om der er hold i nogle af rygterne. Indtil da, må vi holde hovedet koldt og fødderne varme. Læserne vil høre mere, hvis vi opsnuser troværdige oplysninger. □

eneste

DANMARKS PROFESSIONELLE EDB-LØNSYSTEM

til Bygge- og Anlægsvirksomhed
Transport, Installation og Industri

UNILØN

Alle akkordformer, automatisk forskuds- og overskudsberegning, mange tillægs- og fradragsordninger, lønfordeling, statistikker, redegørelser, alle Sh- og ferieordninger, faktureringsgrundlag, overførsel til/fra andre edb-systemer, enkel gageadministration.

Rekvirer brochure og reference-liste hos:

InterCos

Tlf. 47 38 04 48

Unix • Olivetti • IBM • Texas Instruments • NCR • Motorola

UFO-foredrag

SILKEBORG

Lysbilledforedrag
v/ Peter Nørgård

torsdag den 22. februar 1990
kl. 19.00.

Entré: kr. 25,00.
UFO-NYT abonnenter har gratis adgang.

Nærmere oplysninger på tlf. 86 80 13 15.

UFO-foredrag i AALBORG

Tirsdag den 20. februar 1990
kl. 19-22

på BIBLIOTEKET, Hadsundvej 35, 9000 Aalborg - mødesal 5.

PROGRAM

Kl. 19.00: Ufologi i dag - hvad ved vi?

Kl. 19.30: SUFOI-Aalborg - aktuelle observationer

Kl. 20.00: PAUSE - kaffe/the kan købes.

Kl. 20.30: Nærkontakt af 3. grad - besøg fra rummet?

Kl. 21.15: UFO på video - se den første danske optagelse.

(Ret til ændringer forbeholdes).

Entré kr. 15,-. UFO-NYT abonnenter har gratis adgang!

Yderligere oplysninger på telefon 98 14 70 97.

NOTITSER

KORT FORTALT

UFO-kongres i Sibirien - og i Petroskoi

Igor Volke, næstformand for Esthonian UFO Research Group, har sammen med adskillige andre ufo-interesserede i Estland deltaget i en ufo-kongres i Tomsk (Sibirien) den 18.-25. april 1988.

Mere end 300 ufo-forskere fra hele Sovjetunionen deltog i den otte dage lange kongres arrangeret af den Tekniske Højskole i Tomsk, den sibiriske afdeling af Videnskabernes Akademi, m.fl.

Under kongressen blev en interessant ufo-hændelse fra april 1986 nær Vladivostok gennemgået. Tilfældet drejer sig om en lysende kugle, der dalede mod jorden for øjnene af et dusin mennesker. Pludselig ændrede lyskuglen retning og fløj i en horisontal bane, hvorefter den brasede ind i et 30 meter højt klippefremspring. Kuglen eksploderede i bittesmå stykker. På overfladen af disse stykker fandt man en net-lignende struktur ligesom fra gazebind. Laboratorietests har vist, at hvert stykke indeholder mange sjældne metaller. Nogle få stykker har indeholdt rent guld eller sølv.

Blandt deltagerne i kongressen var Vsevolod Troitski (formand for »Soviet UFO Research Commission«, og medlem af Videnskabernes Akademi) og næstformand Pavel Popovitch. Felix Zigel var fraværende pga. sygdom (rygter siger, at han døde den 20. nov. 1988).

En af de mest fremtrædende sovjetiske ufo-forskere i dag er kemiprofessor Dmitrijev. Han fremlagde på kongressen den teori, at visse ufo-fænomener kunne være plasma-kugler dannet i forbindelse med forøget solaktivitet.

Et to-dages ufo-seminar blev afholdt i Petroskoi med deltagere fra Moskva, Leningrad, Minsk, Tbilisi og Tomsk. Adskillige sovjetiske ufo-tilfælde blev gennemgået, ligesom vidner fortalte om deres oplevelser. Seminarets gæstetaler var testpilot Marina Popovitch, gift med kosmonauten Pavel Popovitch.

Seminaret fik en meget stor pressedækning, hvilket Marina Popovitch kommenterede på denne måde:

»Dette seminar her i Petroskoi er en stor fjer i arrangørernes hat. Den store medieinteresse er i sig selv en sejr for forskerne af dette oversete emne. Ikke-jordiske civilisationer og kontakter og udforskningen af disse emner var seminarets hovedemne, og dette arrangement har været et vigtigt skridt fremad for videnskaben og vores søgen efter nye civilisationer.« □

/kmh

Kilde:
AFU Newsletter, nr. 33, 1989.

Nyt fra Polen

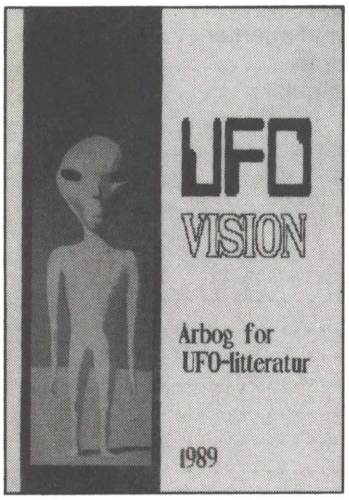
SUFOI's gode kontakt i Polen, ingeniør Bronislaw Rzepecki, forsøger i øjeblikket at få myndighedernes tilladelse til at begynde udgivelsen af et polsk ufo-blad. Det skal hedde »NOL«, som betyder UFO.

Rzepecki er også gået i gang med at samle penge ind, så han kan realisere sin drøm om at afholde den første store kongres for ufologer i landene bag jerntæppet. □

SUFOI's KØBENHAVNS-GRUPPE

holder møder d.
8. jan., 5. febr. og 5. marts
i Vanløse Forsamlingshus, Lindehøjen 12, lige ved Vanløse station.

Nærmere oplysninger hos Arne S. Petersen tlf. 42 97 80 76.

I ufoernes grænseland...

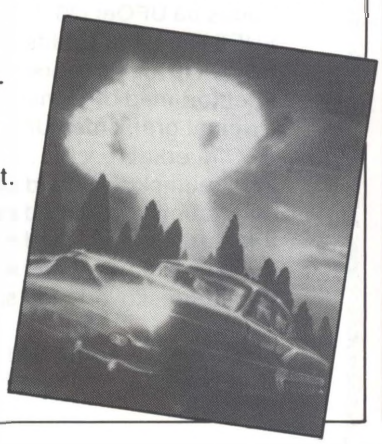
- dette er hovedtemaet i dette års udgave af **UFO-VISION.**
Årbog for ufo-litteratur 1989.

En stor del af de seneste års udgivelser om ufoer handler om:

- *påståede bortførelser*
- *myndighedernes hemmelighedskræmmeri*
- *kultiske bevægelser*
- *pseudoreligiøst vrøvl*
- *og kontaktpersoner*

UFO-VISION ser nærmere på disse tendenser i en række spændende og kritiske artikler og boganmeldelser.

Teologen Kevin McClure analyserer de mange kultiske ufo-bevægelser, og journalist Per Borgaard tager sig kærligt af adskillige bøger - heriblandt en dansk ufo-bog, som Per Borgaard kalder uhæderlig! Og så er der nye afsløringer omkring George Adamski - den kære charlatan - samt en masse andet læsestof for dem, som vil holde sig ajour med ufo-litteraturen.

UFO-VISION bringer stof til eftertanke og debat - og er den eneste årbog i verden af sin slags.

UFO-VISION 1989 er på 60 sider og illustreret. Prisen er

kun **kr. 78,-**

Bestil dit eksemplar allerede i dag.

UFO-VISION bestilles ved at indbetale kr. 78,- + kr. 12,- på **giro 9 11 77 25, SUFOI, postboks 6, 2820 Gentofte.** Skriv *UFO-VISION 1989* på modtagerdelen.

SUFOI har UFO-materialerne

Vi tilbyder vore medlemmer Danmarks største udvalg af ufo-materialer. Enkelte bøger/hæfter er lige ved at være udsolgt, så vær hurtig med din bestilling.

Bøger og rapporter

Per Andersen:	Projekt UFODATA	kr. 20,00
Bruce Maccabee:	UFO Landing	kr. 40,00
Kim Møller Hansen:	Bortført. Travis Walton	kr. 20,00
Kim Møller Hansen:	Fakta om UFO (en grundbog)	kr. 56,00
Kim Møller Hansen:	Piloter ser UFOer	kr. 57,00
Kim Møller Hansen:	Spøgelsesraketterne	kr. 20,00
Kim Møller Hansen:	UFO Sløring	kr. 53,00
Kim Møller Hansen:	UFO Studium (undervisning)	kr. 18,00
Iver O. Kjems:	UFO Orientering	kr. 45,00
John Michell:	Phenomena (engelsk)	kr. 78,00
Nils Mustelin:	Liv blandt milliarder af stjerner	kr. 67,00
Åge Skjelborg:	På sporet af ufonauten	kr. 20,00
SUFOI NEWS. SUFOI Newsletter no. 10 (engelsk)		kr. 25,00
Synspunkter. Tre UFO artikler		kr. 20,00
UFO-VISION. Årbog for ufo-litteratur 1988		kr. 78,00
UFO-VISION. Årbog for ufo-litteratur 1989		kr. 78,00
Hans Voigt:	Detektor rapport	kr. 25,00

UFO-NYT, hele årgange

UFO-NYT årgang 1978	kr. 45,00
UFO-NYT årgang 1979	kr. 50,00
UFO-NYT årgang 1980	kr. 50,00
UFO-NYT årgang 1981	kr. 60,00
UFO-NYT årgang 1982	kr. 70,00
UFO-NYT årgang 1983	kr. 90,00
UFO-NYT årgang 1984	kr. 100,00
UFO-NYT årgang 1985	kr. 110,00
UFO-NYT årgang 1986	kr. 137,00
UFO-NYT årgang 1987	kr. 137,00
UFO-NYT årgang 1988	kr. 147,00
UFO-NYT årgang 1989	kr. 157,00
UFO-NYT årgang 1990	kr. 167,00

Andre materialer

Focus på UFOer (36 dias, teksthæfte og lydbånd)	kr. 340,00
SUFOI-emblem i guldsmedekvalitet (nål)	kr. 35,00
SUFOI 30 år. Fire foredrag (lydbånd, 90 min.)	kr. 48,00
Postkort med UFO-motiv (5 stk. incl. kuverter)	kr. 10,00
Original-grafik med UFO-motiv	kr. 55,00
UFO-mærkat	kr. 5,00
Jubilæumskuvert med særstempel, type A	kr. 25,00
Jubilæumskuvert med særstempel, type B	kr. 30,00
Jubilæumskuvert med særstempel, type C	kr. 35,00
Jubilæumskuvert med særstempel, type D	kr. 40,00
Jubilæumskuvert med særstempel, type E	kr. 45,00

Bestilling sker lettest ved at indbetale beløbet + kr. 12,00 (porto/ekspedition) til **giro 9 11 77 25, SUFOI, postboks 6, 2820 Gentofte.** Skriv venligst på modtagerdelen, hvad der bestilles.